

REFERAT Økonomiudvalget (2022-2025) d. 09-12-2025

Mødedato Tirsdag d. 09. december 2025 kl. 13:30

Mødested Lokale Haderslev

Mødedeltagere Mads Skau, Signe Knappe, Kjeld Thrane, Børge Koch, Carsten Leth
Schmidt, Benny Bonde, Bent Kloster, Henrik Rønnow, Bo Morthorst
Rasmussen, Finn Lykkeskov, Marie Skødt

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Anbefaling af kompetenceplan 2026-2029.....	4
Kommissorier til budgetanalyser.....	7
Økonomiopfølgning pr. ultimo november 2025.....	9
Budgetopfølgning pr. 30. september 2025 og flytning af budgetværn.....	12
Planlægningsressourcer.....	14
Valg af lejer til drift af Saltlageret.....	16
Status på udmøntning af ny, central seniorordning i Haderslev Kommune.....	19
Strategisk boligplanlægning for almene boliger 2025.....	22
Rammesag for udvikling af almene boliger i Gram.....	24
Skema A for renovering af afdeling 24, Varbergvej, HAB.....	29
Skema A for renovering af afdeling 25, Vievær, HAB.....	33
Skema A for renovering af afdeling 29, Varbergvej, HAB.....	37
Belysning i byrum - indsatser og anlægsbevilling.....	41
Etablering af Ungdomsskolen på Unionvej 3, Vojens.....	44
Årsregnskab for Museum Sønderjylland.....	48
Grøn Trepert - Principvedtagelse af omlægningsplan for Haderslev Kommunes bidrag.....	50
Anbefalinger fra §17, stk. 4 udvalg for Fremtidens Vand og Klima.....	52
Provas' takster for vand og spildevand 2026.....	54
Forslag til takster for ydelser vedrørende urnesteder på Kelstrup Skovbegravelsesplads.....	56
Vedtagelse af nyt regulativ for husholdningsaffald.....	58
Vedtagelse af nyt regulativ for erhvervsaffald.....	60
Forslag til kommuneplantillæg 8-2025 og lokalplan 10-70 KFUM Soldaterhjem Louisevej, Hadersl	62
Igangsætning af lokalplan10-75 lokalplan for tidligere Hertug Hans Skole, Buegade 9-11, Hadersle	64
Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 5-2025 lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå, sam	66
Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 3-25 og lokalplan 14-5 Boligområde Søndre Tværvej, Ø	69
Lukket: Udbud af ejendom.....	72
Lukket: Udbud af ejendom.....	73
Lukket: Salg af ejendom.....	74
Lukket: Køb af ejendom.....	75
Gensidig orientering.....	76
Underskriftsside.....	77

Punkt 218: Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- dagsordenen godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Godkendt.

Punkt 219: Anbefaling af kompetenceplan 2026-2029

25/25660

Sagsresume

Beslutning om anbefaling af ny kompetenceplan over for kommende kommunalbestyrelse. Som en del af forberedelse af den kommende kommunalbestyrelsesperiode har forvaltningen udarbejdet et udkast til kompetenceplan for perioden 2026-2029.

Beslutningskompetencen er i Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- De enkelte stående udvalg anbefaler udkast til ny kompetenceplan på eget udvalgsområde over for kommunalbestyrelsen;
- Økonomiudvalget anbefaler udkast til ny kompetenceplan på Økonomiudvalgets område samt for et nyt Organisations- og Beredskabsudvalg over for kommunalbestyrelsen;
- Kommunalbestyrelsen anbefaler den samlede kompetenceplan over for den kommende kommunalbestyrelse.

Sagsfremstilling

I forbindelse med forberedelse af ny kommunalbestyrelsesperiode har forvaltningen udarbejdet et udkast til ny kompetenceplan for perioden 2026-2029.

Som noget nyt er der i udkastet indarbejdet et generelt princip for delegation, for at tage højde for, at en kompetenceplan aldrig vil kunne være udtømmende i forhold til de mange beslutninger, der træffes i kommunen. Forvaltningen har lagt op til følgende generelle princip:

”Inden for de enkelte forvaltningsområder er udgangspunktet, at principielle beslutninger med et politisk råderum som udgangspunkt er hos det relevante fagudvalg. Kompetencen til at træffe afgørelse i enkeltsager og beslutninger, som ikke er principielle eller uden politisk råderum ligger i administrationen.

I sager, hvor forvaltningen har beslutningskompetence, og som efter forvaltningens skøn har politisk interesse, vil forvaltningen orientere det eller de relevante udvalg.”

Derudover er der foretaget flere ændringer af kompetenceplanen. Disse ændringer afspejler et ønske om, at der er en mere ensartet behandling af sager på tværs af udvalg, hvilket betyder, at flere beslutningstyper er flyttet fra udvalgsområderne til det generelle afsnit, at der er større fokus på, hvilke sager, der har et egentligt politisk råderum, og så er der sket en generel oprydning, så punkter der ikke mere er relevante er taget ud.

Det bemærkes, at der som følge af en igangværende proces med ændring af kommunens styrelsesvedtægt, vil være behov for at tilpasse kompetenceplanen denne udvalgsstruktur. Det vil betyde følgende:

- de kompetencer, som i udkastet ligger under Ungeudvalget, vil blive flyttet til Beskæftigelses- og Borgerserviceudvalgets kompetenceplan,

- de kompetencer under Social- og Handicapudvalget, som vedrører børneområdet, vil blive flyttet til Børne- og Familieudvalget,
- da det er Økonomiudvalget, som i dag varetager forvaltningen af de områder, som planlægges flyttet til det nye Organisations- og Beredskabsudvalg, vil der til Økonomiudvalgets behandling af denne sag blive vedlagt et bilag med udkast til kompetenceplan for dette nye udvalg.

Som bilag 1 er vedlagt udkast til ny kompetenceplan for perioden 2026-2029. Som bilag 2 er vedlagt den nuværende kompetenceplan, hvor det er markeret, hvilke punkter der er ændret (markeret med grønt), og hvilke der er slettet (markeret med gult). Som bilag 3 er vedlagt udkast til ny kompetenceplan, hvor tilføjelser fremgår (markeret med blå). Bemærk, at hele indledningen er ny.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 1. december 2025
- Børne- og Familieudvalget 1. december 2025
- Vækst- og udviklingsudvalget 2. december 2025
- Social- og Handicapudvalget 2. december 2025
- Ungeudvalget 3. december 2025
- Kultur- og Fritidsudvalget 3. december 2025
- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Land- og Byudviklingsudvalget 10. december 2025
- Senior- og Sundhedsudvalget 11. december 2025
- Beskæftigelses- og Borgerserviceudvalget 11. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Børne- og Familieudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt. Benny Bonde og Kim Kabelka stemmer imod.

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 02-12-2025

Godkendt

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 02-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Ungeudvalget den 03-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 03-12-2025

Anbefales.

Supplerende sagsfremstilling

I forbindelse med udsendelse af dagsorden til Økonomiudvalget er der til sagen blevet vedhæftet et bilag 4 med udkast til kompetenceplan til Organisations- og Beredskabsudvalget.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Kompetenceplan 2026-2029_udkast ren.pdf

Kompetenceplan for perioden 2022-2025, markering af ændringer.pdf

Kompetenceplan 2026-2029_udkast med tilføjelser markeret.pdf

Kompetenceplan 2026-2029_OBU.pdf

Punkt 220: Kommissorier til budgetanalyser

25/28981

Sagsresume

I forbindelse med budgetforlig 2026-2029 er der besluttet seks budgetanalyser. Budgetanalyserne skal bidrage til at skabe råderum på kort og lang sigt gennem effektiviseringer og udvikling.

Der er udarbejdet et kommissorium til hver af de seks budgetanalyser.

Beslutningskompetencen ligger hos Økonomiudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- de seks kommissorier godkendes.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforlig 2026-2029 er der besluttet seks budgetanalyser. Formålet er at undersøge, om budgetanalyserne kan bidrage til at skabe råderum på kort og lang sigt gennem effektiviseringer og udvikling af den eksisterende opgaveløsning.

I budgetforliget for 2026 er følgende seks nye budgetanalyser besluttet:

1. Dagtilbud: Udgifter til dagtilbud pr. 0-5-årig
2. Udsatte voksne og handicap, Udvikling i udgifter til herberger
3. Sundhed, Driftsudgifter til hjemmesygepleje
4. Beskæftigelse, Andel tidligere dagpengemodtagere i selvforsørgelse efter 12 måneder
5. Beskæftigelse, Andel af borgere med andre problemer end ledighed
6. Beskæftigelse, Andel af fleksjobvisiterede, som har fået et fleksjob.

Budgetanalyserne er fordelt på forskellige fagområder. Organisering af arbejdet vil fokusere på de forvaltninger, der bliver berørt.

Der sammensættes styregrupper og arbejdsgruppe på tværs af organisationen – her indgår Hoved-MED og repræsentanter for direktionen og fagforvaltningerne.

Budgetanalyserne vil blive forelagt Økonomiudvalget og repræsentanter for partier, der ikke er repræsenteret i Økonomiudvalget, inden Kommunalbestyrelsens 1. behandling af budgettet.

Procedure

Økonomiudvalget den 9. december 2025.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Godkendt med de faldne bemærkninger til bilag 1 og bilag 2.

Bilag

Budgetanalyse - dagtilbud

Budgetanalyse - udsatte voksne og handicap - herberger

Budgetanalyse - sundhed - hjemmesygeplejen

Budgetanalyse - beskæftigelse - dagpengemodtagere

Budgetanalyse - beskæftigelse - borgere med andre problemer end ledighed

Budgetanalyse - beskæftigelse - fleksjob

Punkt 221: Økonomiopfølgning pr. ultimo november 2025

25/30404

Sagsresume

Orientering om Haderslev Kommunes aktuelle økonomi på drift, anlæg og finans pr. ultimo oktober 2025. Sagen fremsendes som en del af den løbende økonomistyring.

Pr. 30. november 2025 er der en forbrugsprocent på drift på 89,8% og en forbrugsprocent på anlæg på 53,0%.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udvalget tager opfølgningen til orientering.

Sagsfremstilling

Økonomiopfølgningen for kommunens økonomi er opdateret med korrigeret budget og forbrug pr. 30. november 2025.

Oversigterne præsenteres på månedsbasis og indeholder nettodriftsudgifter samt anlæg. Ved et lineært forbrug hen over året vil forbrugsprocenten på nuværende tidspunkt være 92%.

Ultimo november 2025 er forbruget på nettodriftsudgifter på 4.029,6 mio. kr., svarende til en forbrugsprocent på drift på 89,8%. Forbruget på anlæg er på 146,8 mio. kr., svarende til en forbrugsprocent på anlæg på 53,0%.

Oversigten indeholder desuden en opgørelse, der viser status på overholdelse af servicerammen.

I tabellen nedenfor præsenteres nettodriftsudgifterne opgjort på bevillingsniveau.

Beløb i mio. kr.	2025		2024	
	Korr. budget	Forbrug	Forbrugsprocent	Forbrugsprocent
Bevillingsniveau				
Driftsudgifter	3.027,6	2.744,7	90,7%	91,1%
Overførselsudgifter	1.190,3	1.060,9	89,1%	88,6%
Aktivitetsbestemt medfinansiering	270,1	224,5	83,1%	83,0%
Brugerfinansieret	0,3	-0,5	-	-
Nettodriftsudgifter i alt	4.488,3	4.029,6	89,8%	89,9%

Herunder ses opgørelsen for anlæg:

	2025		2024	
	Korr. budget	Forbrug	Forbrugs-procent	Forbrugs-procent
Udgifter	318,7	153,8	48,3%	52,7%
Indtægter	-41,9	-7,0	16,7%	38,5%
Anlæg i alt	276,8	146,8	53,0%	54,4%

Status for overholdelse af de nationale rammer for serviceudgifter præsenteres nedenfor:

Status på servicerammen - Beløb i mio. kr.	2025
Korrigeret budget serviceudgifter	3.083,2
Sigtepunkt for servicerammen 2025 jf. KL.	3.111,5
Kommunens budgetterede serviceudgifter er på opgørelsestidspunktet over sigtepunktet	-18,3

("+" i forskel betyder overskridelse af rammen "-" i forskel betyder luft til rammen)

Som det fremgår af ovenstående tabel, ligger det korrigerede budget 18,3 mio. kr. under sigtepunktet for servicerammen 2025.

I bilaget er bevillingsniveauerne specificeret pr. udvalg.

Senior- og Sundhedsudvalget

På Senior- og Sundhedsudvalgets område er forbruget ultimo november 2025 opgjort til 735,0 mio. kr., hvilket svarer til 93,8% af korrigeret budget. På samme tid sidste år var forbrugsprocenten på 94,0%.

Udvalget har fortsat økonomiske udfordringer. Budgetopfølgningen pr. ultimo oktober 2025 angiver et forventet merforbrug på 8-12 mio. kr. I forbindelse med regnskab 2024 blev der overført et merforbrug på 21,0 mio. kr. inklusive overførslen vedrørende de selvejende plejehjem. Det forventede resultat for året er dermed forbedret med 9-13 mio. kr. i forhold til sidste års overførte merforbrug.

Social- og Handicapudvalget

Forbruget pr. ultimo november 2025 på Social- og Handicapudvalget er opgjort til 542,6 mio. kr. svarende til en forbrugsprocent på 92,8%. Samme tid sidste år var forbrugsprocenten på 93,8%.

Den seneste budgetopfølgning pr. 31. oktober 2025 peger på et forventet samlet merforbrug på 12-15 mio. kr. På børneområdet forventes et merforbrug på 4,0 mio. kr., hvilket primært skyldes sager med øget behov. På voksenområdet forventes et merforbrug på 9,1 mio. kr. Merforbruget skyldes primært udenkommunale indsatser.

Børne- og Familieudvalget

Børne- og Familieudvalget har et forbrug på 826,0 mio. kr. pr. november 2025, hvilket svarer til en forbrugsprocent på 91,2%. Samme tid sidste år var forbrugsprocenten på 91,0%.

Udvalgets seneste budgetopfølgning pr. 30. september 2025 forventer samlet set et merforbrug på ca. 3-4 mio. kr., hvilket primært skyldes skoleområdet. På øvrige områder forventes et mindreforbrug.

Områderne under de enkelte udvalg følges tæt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Månedlig økonomiopfølgning ultimo november 2025

Punkt 222: Budgetopfølgning pr. 30. september 2025 og flytning af budgetværn

24/25757

Sagsresume

Forvaltningen orienterer udvalget om den økonomiske status på Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalgets område ved udgangen af september 2025.

På nuværende tidspunkt forventes et samlet underskud på 4,9 mio. kr. fordelt på et underskud på 12,4 mio. kr. på overførselsudgifter og et overskud på 7,5 mio. kr. på driftsudgifter.

Udvalget anbefaler, at der flyttes 12,0 mio. kr. fra budgetværnet under Økonomiudvalget til Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget.

Beslutningskompetencen ligger hos Økonomiudvalget.

Indstilling

Direktøren for Arbejdsmarked og Borgerservice indstiller, at

- budgetopfølgningen pr. 30. september 2025 tages til efterretning.
- Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget anbefaler overfor Økonomiudvalget, at 12,0 mio. kr. af budgetværnet flyttes fra Økonomiudvalget til Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er udarbejdet på baggrund af de faktisk afholdte udgifter i de første ni måneder af 2025, og forvaltningens forventninger til udgifterne i den resterende del af 2025.

Af tabel 1 fremgår budgettet for 2025, udgifter og forbrugsprocent ved udgangen af september 2025 og forbrugsprocenten sidste år i tilsvarende periode.

Tabel 1

Beløb i mio. kr.	2025		2024	
	Budget	Forbrug	Forbrugs %	Forbrugs %
Driftsudgifter	122,8	86,0	70,0%	70,0%
Overførselsudgifter	1.138,6	872,2	76,6%	74,5%
Udvalget i alt	1.261,4	958,2	76,0%	74,0%

Budgetopfølgningen pr. 30. september 2025 viser et forventet underskud på overførselsudgifterne på 12,4 mio. kr.

Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget anbefaler derfor overfor Økonomiudvalget, at der ud af budgetværnet på 25,0 mio. kr. flyttes 12,0 mio. kr. fra Økonomiudvalget til Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget.

På driftsudgifterne forventes et overskud på 7,5 mio. kr. Overskuddet skyldes bl.a. overførte midler fra 2024 til 2025, vakante stillinger, færre udgifter til lægeerklæringer og indtægtsforskydning på projekt. At det forventede overskud er lavere end ved sidste budgetopfølgning, skyldes primært slutafregning vedrørende partnerskabsaftalen med Den Sociale Kapitalfond.

I bilaget ses udviklingen i de forskellige ydelsesgrupper i Haderslev Kommune sammenlignet med hele landet. Forskellen mellem Haderslev Kommune og hele landet er de seneste 12 måneder blevet 0,3 procentpoint mindre.

Kontanthjælpsreformen har ændret reglerne for ydelser. Derfor bliver graferne for uddannelseshjælp og selvforsørgelses- og hjemrejseydelse ikke længere opdateret på Jobindsats. De personer, der tidligere modtog disse ydelser, får nu kontanthjælp og er derfor med i gruppen af kontanthjælpsmodtagere.

I bilaget ses også Beskæftigelsesministeriets benchmarking for perioden 3. kvartal 2024 til 2. kvartal 2025 er Haderslev Kommune placeret som nr. 94, hvilket ses i bilag 2.

Procedure

- Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget 20. november 2025.
- Økonomiudvalget 9. december 2025.

Beslutning i Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget den 20-11-2025

Taget til efterretning.

Anbefales.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Godkendt.

Bilag

Udvikling i ydelsesgrupper BBU november 25

Punkt 223: Planlægningsressourcer

25/30829

Sagsresume

Afledt af forsvarsforliget vil Forsvarets tre lokationer i Haderslev Kommune stå over for markante udvidelser/ombygninger, hvilket medfører krav om ny planlægning såvel som myndighedsbehandling. For at kunne understøtte Forsvarets ønske om hastighed, anmodes Økonomiudvalget om ekstraordinært at afsætte midler til planlægningsressourcer i Teknik og Klima i 2026 og 2027.

Beslutningskompetencen ligger hos Økonomiudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Der afsættes 1,2 mio. kr. til planlægningsressourcer til udmøntning af forsvarsforliget i Haderslev Kommune
- De bevillingsmæssige konsekvenser godkendes jf. de økonomiske forhold

Sagsfremstilling

Den 28. juni 2023 indgik regeringen (SVM) sammen med Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige et nyt forsvarsforlig.

Forliget er et tiårigt rammeforlig, hvor der løbende tages stilling til nye behov og vilkår for dansk forsvar og sikkerhed i form af politiske aftaler hen over hele forligsperioden.

Forsvaret er i Haderslev Kommune repræsenteret på tre lokationer:

- Haderslev Kaserne
- Beredskabsstyrelsen i Haderslev
- Fighter Wing Skrydstrup

Alle tre lokationer vil som følge af forsvarsforliget stå over for markante udvidelser/ombygninger, hvilket medfører krav om ny planlægning såvel som myndighedsbehandling.

Der er for nuværende ansøgt om etablering af ny brandstation på Fighter Wing Skrydstrup, udvidelser hos Beredskabsstyrelsen, tilbygninger på Louisevej (Louisegård) samt en større ombygning på Haderslev Kaserne – og flere ansøgninger forventes at være på vej.

For at kunne understøtte Forsvarets ønske om hurtig planlægning og myndighedsbehandling, anmodes Økonomiudvalget om ekstraordinært at afsætte midler til planlægningsressourcer i Teknik og Klima i 2026 og 2027.

Økonomiske forhold

Samlet set foreslås et engangsbeløb på 1,2 mio. kr. afsat til planlægningsressourcer i Teknik og Klima. Beløbet svarer til to årsværk fordelt over to år. Midlerne foreslås finansieret af Økonomiudvalgets udviklingspulje for 2025 og fordelt med

0,6 mio. kroner i 2026 og 0,6 mio. kr. i 2027.

Finansiering (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028	2029
Økonomiudvalgets udviklingspulje	-1,2	-	-	-	-
Teknik og Klima	-	0,6	0,6	-	-
Finansiering i alt	1,2	-0,6	-0,6	-	-

Procedure

- Økonomiudvalget 9. december 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Godkendt.

Punkt 224: Valg af lejer til drift af Saltlageret

25/26948

Sagsresume

Beslutning om valg af ny lejer til at videredrive lejemålet Ved Havnen 26, Haderslev -Saltlageret.

Arvingerne efter indehaver af Saltlageret ApS, ønsker ikke at drive selskabet videre og har derfor annonceret efter en aktør, der kan overtage faciliteterne. Saltlageret ApS er siden overgivet til Skifteretten med henblik på opløsning af selskabet.

To aktører har henvendt sig til kommunen med interesse for at drive Saltlageret videre.

Beslutningskompetencen ligger i Økonomiudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller overfor Økonomiudvalget, at

- Der træffes beslutning om valg af lejer til lejemålet Ved Havnen 26, Haderslev – Saltlageret.
- Teknik og Klima gives mandat til at indgå 2-årig uopsigelig lejeaftale på vilkår, der i det væsentligste svarer til indholdet af eksisterende lejeaftale, bilag 1.

Sagsfremstilling

Arvingerne efter indehaver af Saltlageret ApS, ønsker ikke at drive selskabet videre og har derfor annonceret efter en ny aktør. Saltlageret ApS er siden overgivet til Skifteretten med henblik på opløsning af selskabet og den videre drift, kræver indgåelse af ny lejeaftale.

Frem til Skifterettens udpegning af likvidator er Saltageret ApS er uden ledelse og kan derfor ikke opsige lejemålet. Når der er udpeget en likvidator, sikrer Teknik og Klima formel opsigelse, hvorefter der kan indgås aftale med ny lejer.

To aktører har henvendt sig til kommunen med interesse for at drive Saltlageret videre. Begge aktører har accepteret markedslejeniveauet og de overordnede vilkår i eksisterende lejeaftale med Saltlageret ApS, bilag 1.

Aktør 1:

Uddrag af forretningskonceptet og præsentation af aktør, bilag 2 og 3:

”...Haderslev er min by, og Saltlageret er efter min mening et unikt folkeeje, som skal behandles med respekt, ydmyghed og professionalisme.

Derudover er jeg i forvejen ofte til stede i området gennem mit virke i bl.a. Erhvervshus Sydjylland, samarbejder med lokale virksomheder og mine aktiviteter i Tyskland. Det betyder, at jeg allerede har en naturlig tilstedeværelse i Haderslev og regionen – både erhvervsmæssigt og personligt.

I dag arbejder jeg med gastronomi, events, eksport og oplevelsesudvikling – både i Danmark og internationalt.

Min vision er at udvikle Saltlageret til et åbent, folkeligt og økonomisk bæredygtigt kultur- og eventhus...” ”...Jeg har allieret mig med Randi Holding...” ”... Randi bidrager med stærk lokal forankring, frivillignetværk, erfaring med større events og kendskab til både byens borgere, foreninger og erhvervsliv..”

Aktør 2:

Uddrag af præsentation for aktør, bilag 4:

”... Saltlageret genopstår som et eventsted med nye kræfter bag sig. Målet er at samle en bred målgruppe – fra stamgæster til unge i byen. Derfor skaber vi events, der rammer begge grupper, og opbygger frivilligteams, som kan være med til at formeaktiviteterne. Quizaftner Storskærmsarrangement – både sport og film Sæson aktiviteter, fx julemarkeder Smag aftner – fx ølsmagning, vinsmagning m.m. Temaaftner, fx 90’fest, halloween...”

Rasmus Horup driver sin egen virksomhed, ”...RH-Event, som leverer professionelt udstyr til lyd, lys og scene...”
Alberte Jensen er indehaver af ”...Events by A, hvor hun hjælper med at planlægge og afvikle koncerter og events...”
Mathias har erfaring inden for indkøb og salg.

Den videre proces:

Teknik og Klima forhandler ny lejeaftale på plads med den valgte aktør. Lejeaftalens hovedvilkår er en uopsigelighed for begge parter frem til udgangen af 2027.

Indgåelse af lejeaftalen sker under forudsætning af, at likvidator for Saltlageret ApS formelt opsiger lejemålet.

Forventeligt kan ny aktør råde over Ved Havnen 26 - Saltlageret pr. 1. februar 2026.

Økonomiske forhold

Lejen fastsættes til et årligt niveau på ca. 0,065 mio. kr.

Juridiske aspekter

Indgåelse af lejeaftale har hjemmel i kommunalfuldmagten.

Procedure

- Økonomiudvalget 9. december 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Godkendt, idet der indgås kontrakt med følgende aktører i prioriteret rækkefølge: Aktør 2 (bilag 4) og aktør 1 (bilag 2 og 3). Der sigtes mod aktiviteter og indhold i tråd med hidtidig anvendelse.

Bilag

Lejekontrakt og 1. allonge med Saltlageret ApS

Om ansøger Zander Hansen

Forretnings koncept.pdf

Præsentation - Rasmus Horup og Mathias og Alberte Jensen

Punkt 225: Status på udmøntning af ny, central seniorordning i Haderslev Kommune

25/6479

Sagsresume

Sag til orientering.

I budgetforliget for 2025-2028 er der afsat en central pulje på 1 mio. kr. årligt til finansiering af en ny seniorordning, der bygger på en 80-90-100 model.

Ordningen er implementeret. Der har i 2025 været én ansøgningsrunde med 22 ansøgere og 17 bevilgede ordninger.

Økonomiudvalget orienteres om status på udmøntningen af ordningen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunes centrale seniorordning er gældende for alle ansatte ved Haderslev Kommune og kan bevilges med afsæt i formålet om at

- Fastholde viden og erfaring i organisationen
- Bevare en god balance i livet

Den centrale seniorordning udmøntes ud fra en såkaldt 80-90-100 model, hvor medarbejderen har mulighed for at gå ned på 80% af ugentligt timetal (ved en timenorm på 37 timer), bevare 90% af sin løn og opretholde 100% af sin pensionsindbetaling. For en fuldtidsansat vil det betyde en nedgang til 30 arbejdstimer ugentligt, løn for 34 timer ugentligt og en pensionsindbetaling baseret på 37 timer ugentligt. Ordningen kan også søges af deltidsansatte, dog med et minimumstimetal på 30 timer ugentligt.

Ordningen åbnede for ansøgninger den 1. april 2025.

Ansøgninger behandles af et behandlingsudvalg, som er nedsat af HovedMED. Medlemmerne er udvalgt med tanke for bred repræsentation af forhandlingsberettigede organisationer og består af:

- To repræsentanter for FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation)
- En repræsentant for AC (Akademikernes Centralorganisation)
- En repræsentant fra direktionen

Status på ordningen efter første (og dette års eneste) ansøgningsrunde:

Antal ansøgninger	22
Antal indgåede aftaler	17
Afslag	3 har fået afslag, da de ikke levede op til kriterierne ift ugentligt timetal. 1 har trukket sin ansøgning tilbage pga ønske om 26 timer pr. uge. 1 har trukket sin ansøgning tilbage, da der kun kunne kompenseres for 0,88 timer.
Forbrug i kr	831.244,32 kr
Fordeling på faggrupper/overenskomster	- FOA: 5
	- DLF: 4
	- SL: 3
	- BUPL: 3
	- Danske Fysioterapeuter: 1
	- DSR: 1
	- 11 ansøgere går fra 37 til 30 timer
	- 1 ansøger går fra 37 til 32 timer
Timenedgang fra-til	- 2 ansøgere går fra 34 til 30 timer
	- 3 ansøgere går fra 32 til 30 timer
	Ønsker om at kunne
Overvejende motivationsfaktorer for ansøgning	- holde til at blive på arbejdsmarkedet helt frem til pensionsalderen
	- fortsat bidrage til opgaverne
	- tage hensyn til helbredet
	- skabe balance mellem arbejde og fritid, fx mere tid til børnebørn

HovedMED har drøftet ovenstående status den 20. november 2025.

Økonomiske forhold

Der er afsat 1 mio. kr årligt til puljen. Forbrug efter første ansøgningsrunde: 831.244,32 kr.

Personalemæssige forhold

- Ordningen gælder for medarbejdere, teamledere og faglige koordinatore, der har været i ansat i Haderslev Kommune i min. 2 år
- Ordningen gælder ikke for ledere med ansvar for personale, budget og faglig drift (Lederniveau 1-4 + i nogle tilfælde niveau 5)

Procedure

- Økonomiudvalget den 9. december 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Taget til efterretning.

Punkt 226: Strategisk boligplanlægning for almene boliger 2025

25/8923

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af strategisk boligplanlægning for almene boliger 2025.

Strategien har til formål at give kommunens almene boligorganisationer nogle synlige, kommunale pejlemærker for tilrettelæggelsen af kommende projekter og medvirke til at skabe retning og fælles forståelse mellem kommune og boligorganisation.

Beslutningskompetencen ligger hos Økonomiudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Strategisk boligplanlægning for almene boliger 2025 godkendes.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget har drøftet forskellige temaer for strategisk boligplanlægning for det almene boligområde. På baggrund af Økonomiudvalgets inputs er der arbejdet videre med de tilkendegivne fokuspunkter, som er udmøntet i et oplæg til strategisk boligplanlægning for almene boliger 2025, som er vedlagt som bilag 1.

Strategien har til formål at give kommunens almene boligorganisationer nogle synlige, kommunale pejlemærker for tilrettelæggelsen af renoveringsprojekter og nybyggeri og medvirke til at skabe retning og fælles forståelse mellem kommune og boligorganisation.

Pejlemærkerne i strategien er følgende:

- Nedbringe antallet af tomme boliger
- Tilpasse udbuddet af ungdomsboliger
- Strategisk brug af støttekroner
- Attraktive almene boliger for seniorer

Det forudsættes, at boligorganisationerne indarbejder pejlemærkerne i det omfang, det er muligt og relevant i fremtidige projekter.

Procedure

- Økonomiudvalget 17. november 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 17-11-2025

Det blev besluttet, at der udarbejdes et opdateret udkast til strategi til behandling i december.

Supplerende sagsfremstilling

Der er arbejdet på et opdateret udkast til strategisk boligplanlægning for almene boliger 2025, som er vedlagt som bilag 2.

De væsentligste ændringer er:

- Ud for pejlemærkerne er der punkter i stedet for tal, for ikke at indikere prioritering.
- Tilføjelse af pejlemærke med overskriften "Tidssvarende almene boliger".
- Tilføjelse af underpunkt under pejlemærket "Tilpasse udbuddet af ungdomsboliger", hvor det fremgår, at vi ønsker at understøtte uddannelsespolitikken realisering.
- Tilføjelse af "Næste skridt i den strategiske boligplanlægning", hvor det fremgår, at Økonomiudvalget vil tage initiativ til, at der udarbejdes handleplaner på baggrund af denne strategiske boligplanlægning for almene boliger.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Godkendt.

Bilag

Strategisk boligplanlægning for almene boliger 2025

Strategisk boligplanlægning for almene boliger 2025 (opdateret)

Punkt 227: Rammesag for udvikling af almene boliger i Gram

24/4132

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af rammesag for udvikling af almene boliger i Gram.

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede på mødet den 28. oktober 2025, at sagen om Alfabo's almene boligudviklingsprojekter i Gram skulle sendes tilbage til Økonomiudvalget. Dette med henblik på yderligere kvalificering af de tre boligprojekter, samt tilvejebringelse af en procesplan og nærmere beskrivelse for renovering af eksisterende almene boliger i afdeling 2, 6 og 8 i Gram Boligforening.

Det efterspurgte er nu udarbejdet i tæt samarbejde med Alfabo og Gram Boligforening.

Beslutningskompetencen ligger i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Proces for udvikling af nye almene boliger i Gram, jf. projekt 1 og bilag 5 og 6 godkendes,
- Indfrielse af belåning i den kommunale almene afdeling Engparken, afdeling 2, godkendes.
- De bevillingsmæssige konsekvenser for projekt 1 godkendes jf. det økonomiske afsnit.
- Proces for renovering af almene boliger i Gram Boligforening, jf. projekt 2 og bilag 7 og 8 godkendes.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede på mødet den 28. oktober 2025, jf. bilag 1, at sagen om Alfabo's almene boligudviklingsprojekter i Gram skulle sendes tilbage til Økonomiudvalget. Dette med henblik på yderligere kvalificering af de tre boligprojekter, samt tilvejebringelse af en procesplan og nærmere beskrivelse for renovering af eksisterende almene boliger i afdeling 2, 6 og 8 i Gram Boligforening.

Denne rammesag for udvikling af almene boliger i Gram indeholder dels etablering af nye almene boliger i regi af Alfabo – projekt 1, og et renoveringsprojekt for eksisterende almene boliger i regi af Gram Boligforening – projekt 2.

Overordnet er det Teknik og Klimas vurdering, at bolig efterspørgslen i Gram kan absorbere de nye almene boliger. Denne vurdering har baggrund i, at både projekt 1 og 2 gennemføres over en 5-årig periode, bilag 2. Dernæst fremgår det af Grandvilles boliganalyse af 30. april 2024, at Gram by har potentiale for tiltrækning af eksterne tilflyttere. Det fremgår også, at boligudvikling bør ske via byfortætning og evt. i samarbejde med den almene sektor. Se uddrag af analysen i bilag 3.

Endelig vedlægges Alfabos vurdering af boligmarkedet i Gram, bilag 4. Heraf fremgår bl.a.

Det kan måske for personer uden kendskab til boligmarkedet virke overvældende med 3 projekter i Gram. Imidlertid er der tale om mindre projekter, der ikke følger hinanden tidsmæssigt, hvilket vi selv kan beslutte. Mellem første og anden/tredje projekt, vil der være min, et år, og med den forskydning, har vi ingen betænkeligheder i forhold til

boligantallet. Det vil ligeledes være ret sandsynligt, at der også vil være efterspørgsel fra omegnsbyerne/kommunerne. Det ser vi ofte, når nye projekter ser dagens lys.

Projekt 1 – Alfabo:

Det for Kommunalbestyrelsen fremlagte projekt vedlægges som bilag 5 og ændringerne i form af projekternes kvalificering fremgår af bilag 6. Til sammen udgør disse Alfabo's samlede idéoplæg til udvikling af nye almene boliger i Gram.

Projektet på Slotsvej 19 omfatter fortsat 23 boliger. De reviderede visualiseringer og skitser viser nærmere om materialer og facadeudtryk, og der er tilføjet plantegninger for de enkelte boligtyper.

Den videre proces er fortsat, at der på økonomiudvalget i januar, præsenteres godkendelsessag af skema A og godkendelsessag for salg af de af projektet omfattende dele af Slotsvej 19.

Projektet på Kongevej 1 er ligeledes revideret. Revidering består hovedsageligt i en nedskalering af bygningerne mod Kongevej og Sønderbyvej, der går fra 3 til 2 etager. Antal boliger reduceres dermed fra 26 til 20 boliger.

Reduktionen med 6 boliger har den konsekvens, at købesummen for grunden reduceres fra 3,5 til 1,8 mio. kr. Det er dog Teknik og Klimas vurdering, at købesummen fortsat ligger i et niveau, der udgør ejendommens markedspris – omend nu i den lavere ende af spændet.

Den samlede projektøkonomi reduceres ligeledes. Det betyder, at kommunens grundkapital falder fra 4,3 til 3,1 mio. kr.

Afledt heraf, forventes kommunens samlede nettoudgift for projektet på Kongevej at stige med ca. 0,5 mio. kr.

Projektet til erstatning af den tidligere plejecenterbygning på Kirke Allé 22, er fortsat i et meget tidligt stadie og kræver bl.a. en del arkitektarbejde. Alfabo er dog helt indstillede på at bearbejde den kommende bygnings udtryk, skalering samt indpasning i området. Dette vil ske i tæt samarbejde med Teknik og Klima i den kommende lokalplanproces, hvor det arkitektoniske udtryk og tilpasning til området, sættes i fokus.

Projekt 2 – Gram Boligforening:

I september 2025 redegjorde Gram Boligforening for deres oplæg til renovering af afdeling 2, 6 og 8 i Gram for Økonomiudvalget. Efterfølgende har boligforeningen arbejdet videre med projekterne og kvalificeret dem yderligere. Boligforeningens præsentation af projekterne samt baggrundsnotat vedlægges som bilag 7 og 8.

En betydelig del af Gram Boligforenings boligmasse er nedslidt og utidssvarende, og boligforeningen har i en årrække arbejdet på en helhedsplan i afdeling 2, 6 og 8, der omfatter 186 lejemål. Det er målet med helhedsplanen at fremtidssikre Gram Boligforening økonomisk, der pt. er udfordret af høje omkostninger til drift og vedligeholdelse. I afdeling 2 er

lejeledigheden svingende - i 2025 mellem 0 % og 6 % i familieboligerne. I samme periode var lejeledigheden 0 % i afdeling 6 og 8. Med planen er der grundlag for at skabe en bæredygtig økonomi og stabil drift i afdelingerne.

Gram Boligforening oplever stor efterspørgsel på attraktive boliger i Gram. Boligforeningen har i øjeblikket 448 aktivt søgende på venteliste. Desuden er der gode erfaringer fra afdeling 1, hvor boligerne blev gennemrenoverede. Tendensen er, at det er nemmere at udleje gennemrenoverede boliger med huslejeniveau som ved nybyg, end kun delvist renoverede boliger med tilsvarende lavere husleje.

Gram Boligforening har afdækket forskellige muligheder for genopretning, herunder etapevis renovering, nedrenovering og frasalg, men har fastholdt ønsket om at gennemrenovere afdelingerne over en 5-årig periode. Det vil sikre et stordriftsforløb med et godt entrepriseflow og intern genhusning af beboerne, hvilket der er flere økonomiske fordele i. Renoveringen vil kunne bidrage til en positiv byudvikling i Gram i form af tidssvarende og sunde boliger.

Ved yderligere kvalificering af projekterne har boligforeningen opnået besparelser, der medfører lavere huslejestigninger end først beregnet. Disse er opnået særligt ved at nedbringe genhusningsomkostningerne. Mere præcist mindskes huslejestigningerne med omkring 10 % i alle 3 afdelinger. Den fremtidige husleje er herved på niveau med sammenlignelige boliger. Hertil kommer energibesparelser, der forventeligt udgør omkring 300-500 kr./lejemål/mdr., svarende til omkring 5 % af lejen.

En godkendelse af indstillingen i sagen betyder, at Gram Boligforeningen kan arbejde videre med projekterne med henblik på en skema A-ansøgning for hvert projekt.

Økonomiske forhold

Kommunens omkostninger ved projekt 1 er opdateret med de nævnte ændringer i projektet, som giver færre indtægter fra grundsalg, men også færre udgifter til grundkapital i forhold til Kongevej 1B, samlet set er det en merudgift for Haderslev Kommune på 0,499 mio. kr.

Kommunens omkostninger ved projekt 1 er præsenteret nedenfor:

	Engangsudgift (mio. kr.)	Engangsindtægt (mio. kr.)
Kongevej 1B		
Grundkapital 8 % af projektøkonomi på 40,182 mio. kr.	3,125	
Grundsalg		-1,847
Nedrivning	2,100	
Nettoudgift	3,378	
Slotsvej 19		
Grundkapital 8 % af projektøkonomi på 48,862 mio. kr.	3,909	
Grundsalg		-2,058
Opkøb af grund	1,900	

Nettoudgift	3,751	
Kirkeallé 22A		
Grundkapital 8 % af projektøkonomi på 33,319 mio. kr.	2,665	
Grundsalg		-0,202
Indfrielse af gæld	7,731	
Nettoudgift	10,194	
Samlet nettoudgift	17,323	

Kommunalbestyrelsen blev i april 2025, bilag 5, præsenteret for en samlet projektøkonomi på 17,1 mio. kr. Finansiering blev anvist fra Økonomiudvalgets byudviklingspulje og økonomiudvalgets pulje til grundkapital. Anvisning af finansiering fastholdes.

Anlægsbevillinger gives i takt med de konkrete projekters realisering.

Finansiering af omkostningerne afledt af nedrivningen af plejecenterbygningen, kan ligeledes finansieres fra Økonomiudvalgets byudviklingspulje. Konkret finansieringsanvisning angives i den konkrete projektsag.

Indfrielse af gæld i plejecenterbygningen (Engparken - afd. 2) er en forudsætning for at fortsætte boligudviklingsprojektet. Hertil kommer, at indfrielse vil frigøre kommunens årlige tomgangslejeforpligtelse på 1,3 mio. kr.

Indfrielsesomkostningerne til KommuneKredit udgør pt. 7,731 mio. kr. og finansieres af det afsatte rådighedsbeløb til Byudviklingspuljen i 2025. De forventede indtægter fra grundsalgene går tilbage til Byudviklingspuljen, når salgene effektueres.

Finansiering	2025	2026	2027	2028	2029
Byudviklingspulje	-7,731	-	-	-	-
Indfrielse af gæld	7,731	-	-	-	-
Finansiering i alt	-	-	-	-	-

Kommunens omkostninger ved projekt 2:

Projekterne finansieres med et ustøttet realkreditlån, som kommunen stiller garanti for.

Finansiering	Lån	Garanti
Afdeling 2	53,723	100 %
Afdeling 6	31,740	100 %
Afdeling 8	53,800	100 %
I alt	139,263	100 %

Kommunen påtager sig en kommunal garanti for den del af lånene, som ligger ud over 60 % af ejendommenes værdi, jf. almenboliglovens § 127. Garantikravene kan ikke opgøres, før renoveringerne er gennemført, og garantierne opgøres teknisk set beløbsmæssigt indtil da til lånenes størrelse på henholdsvis 53,723 mio. kr., 31,740 mio. kr. og 53,800 mio. kr. Når renoveringerne er gennemført, opgøres garantierne på grundlag af markedsværdien. Garantikravene kendes først, når garantierklæringerne fremsendes af realkreditinstituttet.

Procedure

- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen, idet det præciseres, at ”de bevillingsmæssige konsekvenser for projekt 1”, jf. indstilling dot 3, omhandler indfrielse af lånet på 7,731 mio kr.

Bilag

Rammesag for boligudvikling

PP tidslinje Gram - samlet Alfabo og Gram Boligforening

Boliganalyse GRAM.pdf

Alfabo's vurdering af boligmarkedet i Gram

Alfabo projektoplæg og økonomi

Revideret oplæg Slotsvej 19 og Kongevej 1B

Fremtidssikring af Gram Boligforening [Præsentation].pdf

Fremtidssikring af Gram Boligforening [Baggrundsnotat].pdf

Punkt 228: Skema A for renovering af afdeling 24, Varbergvej, HAB

25/28973

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af skema A for renovering af afdeling 24, Varbergvej i Haderslev i HAB.

HAB har fremsendt en helhedsplan for renovering af afdeling 24, som har til formål at fremtidssikre afdelingen. Med renoveringen er det ambitionen at skabe sunde og tidssvarende boliger og opnå fuld udlejning og dermed en stabil økonomi i afdelingen. Landsbyggefonden støtter helhedsplanen økonomisk i betydeligt omfang.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Skema A for renovering med en samlet anskaffelsessum på 120.254 t.kr.
- indstilles til Landsbyggefondens godkendelse.
- Låneoptag på 56.030 t.kr. for støttet lån godkendes.
- Låneoptag på 64.224 t.kr. for ustøttet lån godkendes.
- Kommunal garanti på 50 % af det støttede lån, svarende til maksimalt 28.015 t.kr., godkendes. Landsbyggefonden yder regaranti på 50 %.
- Kommunal garanti på 100 % af det ustøttede lån, svarende til maksimalt 64.224 t.kr., godkendes.

Sagsfremstilling

HAB har i en årrække arbejdet på en helhedsplan for renovering af afdeling 24, Varbergvej 2-70 og 93-103, 6100 Haderslev. Målet med helhedsplanen er at løse byggetekniske problemstillinger, fremtidssikre facader og boligindretning og skabe sunde boliger. Afdelingen lider er høj tomgang, og med helhedsplanen er det ambitionen at opnå fuld udlejning og dermed en stabil økonomi i afdelingen. Der er pt. 14 ud af 42 etageboliger, der står tomme.

Landsbyggefonden besigtigede afdelingen i april 2025 med henblik på at vurdere grundlaget for en støttesag. HAB har efterfølgende indsendt en ansøgning til Landsbyggefonden, som har vurderet, at projektet kan omfattes af en støttesag.

Renoveringsindsats:

Afdeling 24 består af 42 etageboliger og 35 rækkehuse opført i henholdsvis 1972 og 1979.

I etageboligerne omfatter helhedsplanen bl.a. følgende: nye tagdækninger, velisolerede facader i tegl, vinduer og åbne altaner, hvorved de nuværende lukkede altaner nedbrydes for at opnå mere dagslys. Inde i boligerne etableres ny tidssvarende boligindretning, køkken/alrum, badeværelser, ventilationsanlæg, installationer (vand, varme, el og afløb), overflader (gulv, vægge og lofter). I to opgange etableres tilgængelige boliger med elevator. I alt etableres 12 tilgængelige boliger.

I rækkehusene etableres ny tagdækning, udhæng, tagrender og pladebeklædning, køkkener samt vinduer og døre. Helhedsplanen (infofolder) er vedlagt som bilag 1.

Anskaffelsessum:

Den samlede anskaffelsessum for projektet er 120.254 t.kr. fordelt på støttede og ustøttede arbejder (angivet i t.kr.):

Støttede arbejder	56.030
Ustøttede arbejder	64.224
Samlet renovering	120.254

Finansiering:

Finansieringen tager afsæt i Landsbyggefondens finansieringsskitse, som er vedlagt som bilag 2.

Det bemærkes, at der er en forskel på 46 t.kr. på finansieringsskitzen og sidst godkendte budgetark, som danner baggrund for skema A. Det medfører, at de støttede arbejder forhøjes med 46 t.kr. og de ustøttede arbejder tilsvarende reduceres med 46 t.kr. Korrektionen har i praksis ingen betydning for huslejen. Den samlede anskaffelsessum er uændret.

	t.kr.	Ydl.pct.	Årlig ydelse
Støttede arbejder	56.030	3,6	2.017
Ustøttede arbejder	64.224	6,0	3.853
Afrundingsdifferencer			1
Lejestigning pga. renovering	120.254		5.871

Huslejekonsekvens:

Den nuværende gennemsnitlige husleje i afdelingen udgør årligt 990 kr./m². Til sammenligning er den gennemsnitlige husleje i familieboliger i Haderslev Kommune i 2025 årligt 842 kr./m².

Efter renoveringen vil den gennemsnitlige husleje være uændret. Det skyldes, at Landsbyggefonden støtter helhedsplanen i betydeligt omfang. Landsbyggefonden har foreløbigt vurderet, at den kan yde et driftslån til afdelingen på 4.032 t.kr. i 15 år.

Desuden forventes renoveringen at medføre en besparelse på varmemeforbruget på ca. 142 kr./måned pr. bolig.

	t.kr.	Årligt
Særlig driftsstøtte fra Landsbyggefonden		4.032
Dækket af afdelingens henlæggelser	7.629	458
Udarmortiseret lån – fritagelse for indbetaling		572

Årlige henlæggelser reduceres til 1.511 t.kr.	750
Almindelig vedligeholdelse konto 115 nedsættes	75
Finansieret før lejestigning	5.887
Dækket via lejeforhøjelse	0
Afrundingsdifferencer	-16
Finansieret i alt	5.871

Beregningen viser, at der ikke er behov for en lejeforhøjelse i forbindelse med arbejderne. Endelig leje for de enkelte boliger differentieres i forhold til lejlighedernes indbyrdes værdi efter gennemført renovering.

Organisationsbestyrelsen har godkendt helhedsplanen og finansieringsplanen på møde den 4. november 2025. Referat er vedlagt som bilag 3.

Det ekstraordinære afdelingsmøde har godkendt helhedsplanen på møde den 27. november 2025. 40 stemte for og 4 stemte imod. Referat af afdelingsmøde er vedlagt som bilag 4.

Økonomiske forhold

Haderslev Kommune påtager sig en kommunal garanti for den del af lånene, som ligger ud over 60 % af ejendommenes værdi. Garantikravet opgøres på grundlag af ejendommenes værdi, når renoveringen er færdig og garantikravet fremsendes af långiver. Indtil da opgøres garantien til lånets størrelse med den garantiprocent, som ydes.

Det er en forudsætning for Landsbyggefondens endelige støtte til renoveringen, at kommunen yder kommunal garanti på 50 % af det støttede lån svarende til 28.015 t.kr. Landsbyggefonden yder regaranti på 50 %.

For det ustøttede lån på 64.224 t.kr. anmodes om op til 100 % garanti, den endelige garantiprocent kendes først ved endeligt tilbud fra realkreditinstituttet.

Kommunalbestyrelsen kan give garanti for lån til ekstraordinære renoveringsarbejder. Det vurderes, at arbejderne, som kommunalbestyrelsen er med til at finansiere, er ekstraordinære renoveringsarbejder, og garantistillelser til renoveringen vil derfor ikke påvirke kommunens låneramme.

Juridiske aspekter

Landsbyggefonden kan med hjemmel i almenboliglovens § 91 give tilsagn om støtte til ydelsen på lån til renovering af almene boliger. Kommunen yder en kommunal garantistillelse for lånene, hvor 50 % af denne forpligtelse dækkes af Landsbyggefonden.

Landsbyggefonden kan efter § 92 yde særlig driftsstøtte til arbejderne efter § 91 bl.a. som tilførsel af penge til afdelingen. Kommunen kan medvirke efter § 97, hvor det fremgår, at den kommunale medvirken ydes som lån.

Efter § 98 kan kommunen stille garanti for lån til ekstraordinære renoveringsarbejder.

Efter § 29, stk. 1 skal boligorganisationens låneoptagelse godkendes.

Efter lovens § 127 omfatter den kommunale garanti den del af lånet der har sikkerhed ud over 60 % af ejendommens værdi på låneoptagelsestidspunktet. Garantierne belaster ikke den kommunale låneramme, jf. lånebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 1.

Procedure

- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Helhedsplan (infofolder)

Finansieringsskitse

Referat af organisationsbestyrelsesmøde 4. november 2025 (uddrag)

Referat af ekstraordinært afdelingsmøde 27. november 2025

Punkt 229: Skema A for renovering af afdeling 25, Viekær, HAB

25/29173

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af skema A for renovering af afdeling 25, Viekær i Haderslev i HAB.

HAB har fremsendt en helhedsplan for renovering af afdeling 25, som har til formål at fremtidssikre afdelingen. Helhedsplanen omfatter hovedsageligt arbejder relateret til klimaskærmen, men også renovering af kloak og etablering af ventilation i boligerne. Landsbyggefonden støtter helhedsplanen økonomisk.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Skema A for renovering med en samlet anskaffelsessum på 41.894 t.kr.
- indstilles til Landsbyggefondens godkendelse.
- Låneoptag på 18.873 t.kr. for støttet lån godkendes.
- Låneoptag på 23.021 t.kr. for ustøttet lån godkendes.
- Kommunal garanti på 50 % af det støttede lån, svarende til maksimalt 9.437 t.kr., godkendes. Landsbyggefonden yder regaranti på 50 %.
- Kommunal garanti på 100 % af det ustøttede lån, svarende til maksimalt 23.021 t.kr., godkendes.
- Årlig huslejestigning på gennemsnitlig 53 kr./m2 godkendes.

Sagsfremstilling

HAB har i en årrække arbejdet på en helhedsplan for renovering af afdeling 25, Viekær 1-30, Fjelstrup, 6100 Haderslev. Målet med helhedsplanen er at løse udfordringer i bebyggelsen, herunder vandindtrængning, dårlig isolering og fugt i boligerne.

Landsbyggefonden har, på grundlag af ansøgning fra HAB, vurderet, at projektet kan omfattes af en støttesag.

Renoveringsindsats:

Afdeling 25 består af 36 rækkehuse opført i 1972.

Renoveringsarbejderne omhandler bl.a. efterisolering af kuldebroer og tage inkl. ny tagbelægning samt udskiftning af ovenlys. Derudover delvis omfugning af facader og delvis udskiftning af døre og vinduer. Inde i boligerne etableres ventilation. Helhedsplanen (infofolder) er vedlagt som bilag 1.

Anskaffelsessum:

Den samlede anskaffelsessum for projektet er 41.894 t.kr. fordelt på støttede og ustøttede arbejder (angivet i t.kr.):

Støttede arbejder 18.873

Ustøttede arbejder 23.021

Samlet reovering 41.894

Finansiering:

Finansieringen tager afsæt i Landsbyggefondens finansieringsskitse, som er vedlagt som bilag 2.

	Kr.	Ydl.pct.	Årlig ydelse
Støttede arbejder	18.873	3,6	679
Ustøttede arbejder	23.021	6,0	1.381
Lejestigning pga. reovering	41.894		2.060

Huslejekonsekvens:

Den nuværende gennemsnitlige husleje i afdelingen udgør årligt 810 kr./m². Efter reoveringen vil den gennemsnitlige årlige husleje stige med 53 kr./m² (6,54 %) og herefter udgøre 863 kr./m². Til sammenligning er den gennemsnitlige husleje i familieboliger i Haderslev Kommune i 2025 årligt 842 kr.

I en bolig på 80 m² med en nuværende leje på 5.400 kr./måned stiger lejen gennemsnitligt til 5.753 kr./måned efter reoveringen.

Den forholdsvis beskedne lejestigning skyldes, at Landsbyggefonden støtter helhedsplanen i et større omfang. Landsbyggefonden har foreløbigt vurderet, at den kan yde et driftslån til afdelingen på 1.293 t.kr. i 15 år.

Desuden forventes reoveringen at medføre en besparelse på varmemforbruget på ca. 17 kr./måned pr. bolig.

	t.kr.	Årligt	Kr.pr.m ²
Særlig driftsstøtte fra Landsbyggefonden		1.293	391
Dækket af afdelingens henlæggelser	3.500	210	63
Udarmortiseret lån – fritagelse for indbetaling		156	47
Årlige henlæggelser reduceres til 970 t.kr.		225	68
Finansieret før lejestigning		1.884	570
Dækket via lejeforhøjelse		176	53
Finansieret i alt		2.060	623

Beregningen viser, at der er behov for en huslejestigning på årligt 53 kr./m² i forbindelse med arbejderne. Endelig leje for de enkelte boliger differentieres i forhold til lejlighedernes indbyrdes værdi efter gennemført renovering.

Organisationsbestyrelsen har godkendt helhedsplanen og finansieringsplanen på møde den 4. november 2025. Referat er vedlagt som bilag 3.

Det ekstraordinære afdelingsmøde har godkendt helhedsplanen på møde den 24. november 2025. 26 stemte for og 6 stemte imod. Referat af afdelingsmøde er vedlagt som bilag 4.

Økonomiske forhold

Haderslev Kommune påtager sig en kommunal garanti for den del af lånene, som ligger ud over 60 % af ejendommens værdi. Garantikravet opgøres på grundlag af ejendommens værdi, når renoveringen er færdig og garantikravet fremsendes af långiver. Indtil da opgøres garantien til lånets størrelse med den garantiprocent, som ydes.

Det er en forudsætning for Landsbyggefondens endelige støtte til renoveringen, at kommunen yder kommunal garanti på 50 % af det støttede lån svarende til 9.437 t.kr. Landsbyggefonden yder regaranti på 50 %.

For det ustøttede lån på 23.021 t.kr. anmodes om op til 100 % garanti, den endelige garantiprocent kendes først ved endeligt tilbud fra realkreditinstituttet.

Kommunalbestyrelsen kan give garanti for lån til ekstraordinære renoveringsarbejder. Det vurderes, at arbejderne, som kommunalbestyrelsen er med til at finansiere, er ekstraordinære renoveringsarbejder, og garantistillelser til renoveringen vil derfor ikke påvirke kommunens låneramme.

Juridiske aspekter

Landsbyggefonden kan med hjemmel i almenboliglovens § 91 give tilsagn om støtte til ydelsen på lån til renovering af almene boliger. Kommunen yder en kommunal garantistillelse for lånene, hvor 50 % af denne forpligtelse dækkes af Landsbyggefonden.

Landsbyggefonden kan efter § 92 yde særlig driftsstøtte til arbejderne efter § 91 bl.a. som tilførsel af penge til afdelingen. Kommunen kan medvirke efter § 97, hvor det fremgår, at den kommunale medvirken ydes som lån.

Efter § 98 kan kommunen stille garanti for lån til ekstraordinære renoveringsarbejder.

Efter § 29, stk. 1 skal boligorganisationens låneoptagelse godkendes.

Efter lovens § 127 omfatter den kommunale garanti den del af lånet der har sikkerhed ud over 60 % af ejendommens værdi på låneoptagelsestidspunktet. Garantierne belaster ikke den kommunale låneramme jf. lånebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 1.

Procedure

- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Helhedsplan (infofolder)

Finansieringsskitse

Referat fra organisationsbestyrelsesmøde 4. november 2025 (uddrag)

Referat af ekstraordinært afdelingsmøde 24. november 2025

Punkt 230: Skema A for renovering af afdeling 29, Varbergvej, HAB

25/29172

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af skema A for renovering af afdeling 29, Varbergvej i Haderslev i HAB.

HAB har fremsendt en helhedsplan for renovering af afdeling 29, som har til formål at fremtidssikre afdelingen. Med renoveringen er det ambitionen at skabe sunde og tidssvarende boliger og opnå fuld udlejning og dermed en stabil økonomi i afdelingen. Landsbyggefonden støtter helhedsplanen økonomisk i betydeligt omfang.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Skema A for renovering med en samlet anskaffelsessum på 216.279 t.kr.
- indstilles til Landsbyggefondens godkendelse.
- Låneoptag på 112.974 t.kr. for støttet lån godkendes.
- Låneoptag på 103.305 t.kr. for ustøttet lån godkendes.
- Kommunal garanti på 50 % af det støttede lån, svarende til maksimalt 56.487 t.kr., godkendes. Landsbyggefonden yder regaranti på 50 %.
- Kommunal garanti på 100 % af det ustøttede lån, svarende til maksimalt 103.305 t.kr., godkendes.

Sagsfremstilling

HAB har i en årrække arbejdet på en helhedsplan for renovering af afdeling 29, Varbergvej 25-49, 6100 Haderslev. Målet med helhedsplanen er at løse byggetekniske problemstillinger, fremtidssikre facader og boligindretning og skabe sunde boliger. Afdelingen lider er høj tomgang, og med helhedsplanen er det ambitionen at opnå fuld udlejning og dermed en stabil økonomi i afdelingen. Der er pt. 15 ud af 109 etageboliger, der står tomme.

Landsbyggefonden besigtigede afdelingen i april 2025 med henblik på at vurdere grundlaget for en støttesag. HAB har efterfølgende indsendt en ansøgning til Landsbyggefonden, som har vurderet, at projektet kan omfattes af en støttesag.

Renoveringsindsats:

Afdeling 29 består af 109 etageboliger opført i 1981.

Helhedsplanen omfatter bl.a. nye tagdækninger, velisolerede facader i tegl, vinduer og åbne altaner, hvorved de nuværende lukkede altaner nedbrydes for at opnå mere dagslys. Inde i boligerne etableres ny tidssvarende boligindretning, køkken/alrum, badeværelser, ventilationsanlæg, installationer (vand, varme, el og afløb), overflader (gulv, vægge og lofter). I to opgange etableres tilgængelige lejligheder med elevator. I alt etableres 16 tilgængelige boliger. Helhedsplanen (infofolder) er vedlagt som bilag 1.

Anskaffelsessum:

Den samlede anskaffelsessum for projektet er 216.279 t.kr. fordelt på støttede og ustøttede arbejder (angivet i t.kr.):

Støttede arbejder	112.974
Ustøttede arbejder	103.305
Samlet renovering	216.279

Finansiering:

Finansieringen tager afsæt i Landsbyggefondens finansieringsskitse, som er vedlagt som bilag 2.

Det bemærkes, at der er en forskel på 68 t.kr. på finansieringsskitserne og sidst godkendte budgetark, som danner baggrund for skema A. Det medfører, at de støttede arbejder forhøjes med 68 t.kr. og ustøttede arbejder tilsvarende reduceres med 68 t.kr. Korrektionen har i praksis ingen betydning for huslejen. Den samlede anskaffelsessum er uændret.

	t.kr.	Ydl.pct.	Årlig ydelse
Støttede arbejder	112.974	3,6	4.067
Ustøttede arbejder	103.305	6,0	6.198
Afrundingsdifferencer			1
Lejestigning pga. renovering	216.279		10.266

Huslejekonsekvens:

Den nuværende gennemsnitlige husleje i afdelingen udgør årligt 935 kr./m². Til sammenligning er den gennemsnitlige husleje i familieboliger i Haderslev Kommune i 2025 årligt 842 kr./m².

Efter renoveringen vil den gennemsnitlige husleje være uændret. Det skyldes, at Landsbyggefonden støtter helhedsplanen i betydeligt omfang. Landsbyggefonden har foreløbigt vurderet, at den kan yde et driftslån til afdelingen på 6.191 t.kr. i 15 år.

Desuden forventes renoveringen at medføre en besparelse på varmekonsumet på ca. 142 kr./måned pr. bolig.

	t.kr.	Årligt
Særlig driftsstøtte fra Landsbyggefonden		6.191
Dækket af afdelingens henlæggelser	15.000	900
Udarmortiseret lån – fritagelse for indbetaling		434
Årlige henlæggelser reduceres til 1.289 t.kr.		1.075
Almindelig vedligeholdelse konto 115 nedsættes		109

Dækket af egen trækingsret	25.931	1.556
Finansieret før lejestigning		10.265
Dækket via lejeforhøjelse		0
Afrundingsdifferencer		2
Finansieret i alt		10.267

Beregningen viser, at der ikke er behov for en lejeforhøjelse i forbindelse med arbejderne. Endelig leje for de enkelte boliger differentieres i forhold til lejlighedernes indbyrdes værdi efter gennemført renovering.

Organisationsbestyrelsen har godkendt helhedsplanen og finansieringsplanen på møde den 4. november 2025. Referat er vedlagt som bilag 3.

Det ekstraordinære afdelingsmøde har godkendt helhedsplanen på møde den 26. november 2025. 20 stemte for, 0 stemte imod og 2 stemte blankt. Referat af afdelingsmøde er vedlagt som bilag 4.

Økonomiske forhold

Haderslev Kommune påtager sig en kommunal garanti for den del af lånene, som ligger ud over 60 % af ejendommens værdi. Garantikravet opgøres på grundlag af ejendommens værdi, når renoveringen er færdig og garantikravet fremsendes af långiver. Indtil da opgøres garantien til lånets størrelse med den garantiprocent, som ydes.

Det er en forudsætning for Landsbyggefondens endelige støtte til renoveringen, at kommunen yder kommunal garanti på 50 % af det støttede lån svarende til 56.487 t.kr. Landsbyggefonden yder regaranti på 50 %.

For det ustøttede lån på 103.305 t.kr. anmodes om op til 100 % garanti, den endelige garantiprocent kendes først ved endeligt tilbud fra realkreditinstituttet.

Kommunalbestyrelsen kan give garanti for lån til ekstraordinære renoveringsarbejder. Det vurderes, at arbejderne, som kommunalbestyrelsen er med til at finansiere, er ekstraordinære renoveringsarbejder, og garantistillelser til renoveringen vil derfor ikke påvirke kommunens låneramme.

Juridiske aspekter

Landsbyggefonden kan med hjemmel i almenboliglovens § 91 give tilsagn om støtte til ydelsen på lån til renovering af almene boliger. Kommunen yder en kommunal garantistillelse for lånene, hvor 50 % af denne forpligtelse dækkes af Landsbyggefonden.

Landsbyggefonden kan efter § 92 yde særlig driftsstøtte til arbejderne efter § 91 bl.a. som tilførsel af penge til afdelingen. Kommunen kan medvirke efter § 97, hvor det fremgår, at den kommunale medvirken ydes som lån.

Efter § 98 kan kommunen stille garanti for lån til ekstraordinære renoveringsarbejder.

Efter § 29, stk. 1 skal boligorganisationens låneoptagelse godkendes.

Efter lovens § 127 omfatter den kommunale garanti den del af lånet der har sikkerhed ud over 60 % af ejendommens værdi på låneoptagelsestidspunktet. Garantierne belaster ikke den kommunale låneramme, jf. lånebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 1.

Procedure

- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Helhedsplan (infofolder)

Finansieringsskitse

Referat af organisationsbestyrelsesmøde 4. november 2025 (uddrag)

Referat af ekstraordinært afdelingsmøde 26. november 2025

Punkt 231: Belysning i byrum - indsatser og anlægsbevilling

25/11715

Sagsresume

Beslutning om anlægsbevilling på 2,1 mio. kr. til belysning i byrum.

I forlængelse af Vækst- og Udviklingsudvalgets beslutning den 15. september 2025 søges om anlægsbevilling til etablering af kunst- og effektbelysning i Haderslev by. Forvaltningen fremlægger fem konkrete belysningsprojekter, som lægges til grund for ansøgningen.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Vækst- og Udviklingsudvalget og Økonomiudvalget over for Kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes, jf. afsnittet Økonomiske forhold.

Sagsfremstilling

Vækst- og Udviklingsudvalget godkendte den 15. september 2025 (sag 67 – se Bilag 1) en plan for kunst- og effektbelysning i Haderslev by og besluttede en prioriteringsrækkefølge for gennemførelsen.

Belysning på og omkring den gamle katedralskole, som nu rummer centrale ungdoms-, kultur og erhvervsfunktioner, samt forbindelsen mellem Gravene og katedralskolen bør prioriteres. Herefter følger belysningsprojekter, der viser vej og fremhæver byrum og bygninger på forbindelserne mellem bymidte og hhv. Hertug Hans Parken via Jomfrustien og Damparken via Bispebroen. Desuden lægges i planen op til en række belysningsprojekter i den indre by.

Planen er udarbejdet i forlængelse af udvalgets inspirationsbesøg i Gent i november 2023, udvalgets arbejde med udviklingsstrategi for Haderslev by samt udvalgets drøftelse af oplæg til plan for belysning den 3. juni 2025 (sag 47 – se Bilag 2).

Der er i budget 2025-2028 afsat midler under Vækst- og Udviklingsudvalget til at etablere kunst- og effektbelysning i byrum. Belysningsinstallationer skal blandt andet bidrage til øget tryghed i byrum, passager, parker eller stier, og fremhæve eller guide til byens funktioner, attraktioner, bygninger, monumenter og lignende.

Forvaltningen fremlægger forslag til første fase indeholdende fem belysningsprojekter med forventet udførelse i 2026. Der søges anlægsbevilling på 2,1 mio. kr. ud fra prisoverslag til disse fem belysningsprojekter (se Bilag 3):

1. Gåskærgade – gadebelysning suppleret med lokal punktbelysning. Gadebelysning dækkes af driften, idet projektet i forvejen indgår i driftsbudgettet til udskiftning.
2. Forbindelsen til den gamle katedralskole, Katedralskolen og Byhaven – markering af stiforløb og vegetation, facadelys samt kobling til Gravene 0,6 mio. kr.
3. Gravene, pladsbelysning, træer, springvand og opholdsrum 0,7 mio. kr.
4. Damparken til Gravene (Bispebroen) – vejvisende og stemningskabende belysning 0,4 mio. kr.
5. Indre Jomfrusti til Hertug Hans Parken – effektbelysning med lokal punktbelysning af træer 0,4 mio. kr.

Der vil blive afsøgt fonde for hjælp til finansiering af indsatser.

Anden fase med tre yderligere belysningsprojekter på ca. 0,9 mio. kr. (2027 priser) til belysning af kulturbygninger og middelalderbyrum forventes udført i 2027.

Tidsplan er vedlagt som Bilag 4.

Økonomiske forhold

Kommunalbestyrelsen har d. 29. april 2025 meddelt anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. til belysning i byrum, hvoraf 0,15 mio. kr. anvendes til belysning i forbindelse med områdebelysning ved kunstprojekt på Gammelting og de resterende 0,35 mio. kr. afsættes til Udvalgets senere disponering.

Der meddeles anlægsbevilling på 2,1 mio. kr. til fem belysningsprojektet i 2026:

Projekt Belysning i Byrum – i mio. kr.	Udgifter	Indtægter
Tidligere anlægsbevillinger	0,5	-
Anlægsbevilling til udgifter og indtægter	2,1	-
Anlægsbevilling i alt	2,6	-

Der er afsat 1 mio. kr. årligt i 2026-2028. Der foreslås fremrykket 0,1 mio. kr. fra 2027 til 2026 og 1 mio. kr. fra 2028 til 2026 til de 5 belysningsprojekter i 2026 på 2,1 mio. kr.

Finansiering – mio. kr.	U	2026	2027	2028	2029
Belysning i byrum	U	2,1	0,9	0,0	-
Afsat i investeringsoversigt til Belysning i byrum	U	-1,0	-1,0	-1,0	
Kassebevægelse	U	1,1	-0,1	-1,0	-
Finansiering i alt	U	0,0	0,0	0,0	

Der er alene tale om en fremrykning af et eksisterende budget. Nettovirkning over år er 0 kr. på projektet.

Restbudget på 0,9 mio. kr. afventer senere bevillingssag, jf. sagsfremstilling.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 2. december 2025

Økonomiudvalget den 9. december 2025

Kommunalbestyrelsen den 16. december 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 02-12-2025

Godkendt, idet udvalget præciserer, at beløbet skal gå til kunst- og effektbelysning, der fremhæver bygningernes struktur.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Punkt 67 - Belysning i byrum, 15-09-2025.pdf

Punkt 47 - Plan for belysning i byrum, 03.06.2025.pdf

Bilag 03 - Fem belysningsprojekter.pdf

Bilag 04 Lys i Byen – Økonomi og Tidsplan .pdf

Punkt 232: Etablering af Ungdomsskolen på Unionvej 3, Vojens

25/23909

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af model for etablering af Ungdomsskolen på Unionvej.

Forvaltningen har udarbejdet tre mulige modeller for, hvordan ungdomsskolens praktiske fag og værkstedsaktiviteter kan samles på adressen Unionvej 3, 6500 Vojens. Modellerne adskiller sig i forhold til omfang og økonomi.

Baggrunden er, at ungdomsskolens tidligere bygning på Tingvejen 2, 6500 Vojens, er blevet solgt. I forlængelse heraf besluttede Børne- og Familieudvalget den 6. oktober 2025 (sag 109) at arbejde videre med en løsning, hvor ungdomsskolens aktiviteter flyttes til Vojens Musik og Kulturhus samt Unionvej.

Beslutningskompetencen ligger i Børne- og Familieudvalget.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- Børne- og Familieudvalget godkender én af de tre fremlagte modeller for etablering af Ungdomsskolen på Unionvej
- udvalget anviser finansiering, hvis udvalget ønsker model 2 eller 3 jf. mulighederne beskrevet i bilag 6
- såfremt udvalget godkender model 2 eller 3, anbefaler Børne- og Familieudvalget og Økonomiudvalget over for Kommunalbestyrelsen, at de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes jf. afsnittet økonomiske forhold.

Sagsfremstilling

Ungdomsskolens tidligere bygning på Tingvejen 2, 6500 Vojens, er blevet solgt, og udvalget besluttede på den baggrund at arbejde videre med en løsning, hvor ungdomsskolens aktiviteter flyttes til Vojens Musik- og Kulturhus, samt på Unionvej i Vojens. Kommunalbestyrelsen har den 25. november 2025 (sag 172) godkendt anlægsbevilling på 4,6 mio. kr. til samme formål.

De nye rammer på Unionvej forventes at skabe bedre og mere tidssvarende rammer for ungdomsskolens undervisning, værkstedsaktiviteter og samarbejde med øvrige aktører på ungeområdet – herunder Bregnbjergskolen. I Vojens Musik- og Kulturhus vil der blive etableret AU-undervisning samt et nyt klubtilbud.

Forvaltningen har i samarbejde med Mejeriet Tegnestue udarbejdet tre modeller, som adskiller sig i ambitionsniveau og økonomi.

Uanset valg af model skal der gennemføres en række lovpligtige og sikkerhedsmæssige tilpasninger af bygningerne på Unionvej 3. Da bygningerne får en ny anvendelse målrettet børn og unge, udløses der krav efter både byggelovgivningen, brandlovgivningen og arbejdsmiljøreglerne. Det omfatter bl.a. brandtekniske opgraderinger, flugtveje, ventilation, tekniske installationer og miljøscreening.

Udgifterne til disse lovpligtige foranstaltninger – anslået til ca. 800.000 kr. – er allerede indregnet i de tre modelpriser. Beløbet dækker bl.a.:

- certificeret brandrådgiver og myndighedsbehandling
- miljøscreening, opmåling og supplerende rådgivning
- flytteomkostninger og midlertidige lokaler til opbevaring
- nedtagning af IT-/inventarudstyr

Dermed er de oplyste beløb for Model 1, Model 2 og Model 3 inklusive disse obligatoriske udgifter.

Model 1: Basisløsning (4,4 mio. kr.)

Udgangspunkt i eksisterende bygningsstruktur med minimale ændringer. Denne model omfatter de mest nødvendige funktioner for ungdomsskolens fortsatte drift med begrænset indgreb i bygningen:

- Ingen nye faglokaler som køkken, beauty eller krea.
- Fokus på vedligehold og teknisk minimum: eksisterende rum og overflader bevares i vid udstrækning.
- Epoxybelægning i værksteder og enkelte overfladebehandlinger, men ingen gennemgribende renovering.
- Ingen ændringer i udvendige belægninger – asfalt og grusarealer fastholdes.
- Naturgasfyr bibeholdes; kun mindre justeringer af varme- og elinstallationer.
- Begrænset ventilation i værksteder opgraderes.
- Knallertopbevaring og garage istandsættes med maling og nye porte.
- Ingen bygningsudvidelser, kun funktionelle og tekniske tilpasninger.

Model 2: Nuværende niveau (6,9 mio. kr.)

Denne model udnytter de eksisterende bygninger bedre og skaber sammenhæng mellem værksteder, fællesrum og nye aktivitetszoner:

- Indretning af kreativt område (krea), beauty-/wellnesslokaler og et undervisningskøkken.
- Nye lofter og vægoverflader i udvalgte zoner, flisevægge i køkken og vådrum samt epoxybelægning i værksteder.
- Delvis udskiftning af døre og branddøre, forbedret tilgængelighed og bedre forbindelse mellem fagområder.
- Ventilation og varmeinstallationer tilpasses, men naturgasfyr bibeholdes.
- Opgradering af gårdhave og madpakkezone med aktivitetsarealer, mens øvrige udearealer reduceres i forhold til Model 3.
- Ingen kælderarbejde eller ændringer i fundamenter.
- Renovering af knallertopbevaring og smedje.

Model 3: Udvidet løsning (10,9 mio. kr.)

Denne model samler ungdomsskolens aktiviteter i én helhedsorienteret bygningsstruktur med omfattende renovering og funktionelle forbedringer:

- Alle overflader og installationer berøres – komplet udskiftning af vægge, lofter og gulvbelægninger (epoxy og linoleum).
- Nye værkstedsfaciliteter til træ, murer, el og auto/VVS.
- Etablering af Maker Space, 1. sals-funktioner og indskudt dæk til opbevaring.
- Nyt fjernvarmeanlæg erstatter naturgasfyret.
- Omfattende opgradering af ventilation, el, belysning og sanitære installationer.
- Nyt cykelskur og renoveret knallertopbevaring.
- Gårdhave med belægninger, bålplads og aktivitetszoner.
- Fuld belægning af udearealer (asfalt og afvanding), tydelig opdeling af trafikale og opholdsarealer.

Alle modeller er yderligere beskrevet i bilag 1-3, oversigt over bygningerne findes i bilag 4 og skitser findes i bilag 5.

Det bemærkes, at omfanget af de faglige tilbud, som tidligere blev tilbudt på Tingvejen 2, ikke fuldt ud kan videreføres i samme skala i Model 1. Særligt aktiviteter som gør brug af både køkkenfaciliteter og beauty-området, vil i basisløsningen skulle reduceres eller omlægges, da disse funktioner ikke etableres i Model 1.

Disse tilbud benyttes af både drenge og piger, og manglende adgang til de relevante faglokaler i Model 1 vil derfor reducere de aktivitetsmuligheder, ungdomsskolen i dag udbyder til forskellige elevgrupper.

Modellerne 2 og 3 rummer begge de nødvendige faglokaler og værkstedsfunktioner til at videreføre disse tilbud i uændret omfang.

Økonomiske forhold

Provenuet fra salget af Tingvejen 2 udgør 4,6 mio. kr., som indgår i finansieringen af ungdomsskolens nye placering.

Model 1 har en samlet økonomi på 4,4 mio. kr. og kan dermed realiseres inden for det disponible finansieringsgrundlag.

Model 2 og Model 3 overstiger derimod provenuet og kræver supplerende anlægsbevilling for at kunne gennemføres:

- Model 2 (6,9 mio. kr.): Der mangler 2,3 mio. kr. i finansiering.
- Model 3 (10,9 mio. kr.): Der mangler 6,3 mio. kr. i finansiering.

Såfremt Børne- og Familieudvalget vælger Model 2 eller Model 3, skal sagen derfor – i overensstemmelse med indstillingen – viderebehandles i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen med henblik på at få den nødvendige anlægsbevilling.

Økonomiafsnittet vil blive udvidet med de nødvendige bevillingsskemaer i henhold til udvalgets beslutning i 2. at forud for behandling i Økonomiudvalget.

Renovering og etablering af Ungdomsskolen kan gennemføres, således at tilbuddet kan åbnes i august 2026.

Præsentation til Børne- og Familieudvalgets møde er vedlagt som bilag 7.

Juridiske aspekter

Projektet gennemføres inden for gældende udbuds- og byggelovgivning. Eventuelle miljø- og brandkrav vil blive håndteret i den videre projektering.

Procedure

- Børne- og Familieudvalget 1. december 2025.

Beslutning i Børne- og Familieudvalget den 01-12-2025

Første at: Udvalget godkender model 3.

Andet at: Udvalget anviser finansiering svarende til model 2, hvor der findes en finansiering på 1,5 mio. kr. fra udvalgets vedligeholdelsespulje og 0,8 mio. kr. fra udvalgets udviklingspulje. Udvalget anmoder Kommunalbestyrelsen om at anvise resterende finansiering svarende til 4. mio.kr, således at model 3 kan realiseres, herunder energiforbedringer.

Tredje at: Anbefales

Supplerende sagsfremstilling

Efter Børne- og Familieudvalgets ønske, vedlægges dispositionsforslag (bilag 8) fremlagt på mødet samt billedmateriale (bilag 9) af Unionvej som bilag til Økonomiudvalget.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Børne- og Familieudvalgets indstilling anbefales over for Kommunalbestyrelsen. Sagen tilføjes efter Økonomiudvalgets ønske bevillingsskema forud for Kommunalbestyrelsens behandling af sagen.

Bilag

Bilag 1. Model 1 - Basisløsning

Bilag 2. Model 2 - Nuværende niveau

Bilag 3. Model 3 - Udvidet løsning

Bilag 4. Oversigt over bygninger - Unionvej 3, Vojens

Bilag 5. Skitser

Bilag 6. Etablering af Ungdomsskolen - Økonomiske forhold

Bilag 7. Præsentation til BFU - Etablering af Ungdomsskole på Unionvej

Bilag 8. Unionvej - Modelforslag 1-3

Bilag 9. Unionvej - Billeder

Punkt 233: Årsregnskab for Museum Sønderjylland

25/11919

Sagsresume

Orientering om Museum Sønderjyllands ledelsesberetning og årsregnskab for 2024.

Staten er hovedtilskudsyder og fører tilsyn med museet. Slots- og Kulturstyrelsen har godkendt Museum Sønderjyllands årsregnskab 2024 uden bemærkninger.

Jævnfør kompetenceplanen for Haderslev Kommune skal Haderslev Kommunalbestyrelse have årsregnskabet til orientering.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at Kultur- og Fritidsudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Museum Sønderjyllands ledelsesberetning og årsregnskab for 2024 tages til efterretning

Sagsfremstilling

Museum Sønderjylland fremsender årligt deres årsregnskab og ledelsesberetning til orientering i de fire sønderjyske kommuner jævnfør den gældende økonomiaftale. Se økonomiaftalen i bilag 1.

Staten er hovedtilskudsyder og fører tilsyn med museet. Slots- og Kulturstyrelsen har godkendt Museum Sønderjyllands årsregnskab for 2024 uden bemærkninger.

Museum Sønderjylland beskriver i sin ledelsesberetning, at museet i 2024 markerede et strategisk vendepunkt, understøttet af et ekstraordinært driftstilskud på 4,5 mio. kr. og en ny museumslov, der placerer museet i højeste tilskudskategori. Årets resultat viser et mindreforbrug på 1 mio. kr., trods underskud i den bygherrebetalte arkæologi. Museet har investeret i grøn omstilling og ejendoms køb, som aktiveres i balancen. Besøgstallet steg til 148.489 besøgende, især grundet genåbning af tre museer.

Strategien 2024–2028 fokuserer på bæredygtighed, familievenlighed og lokal forankring. Samarbejdet med kommuner og Slots- og Kulturstyrelsen er styrket, og museet har modtaget 3,9 mio. kr. i fondsdonationer. Bestyrelsen har vedtaget en ny forretningsorden og økonomimodel for arkæologi. Museet står robust, men skal håndtere fremtidige tilskudsreduktioner og fortsætte strategisk udvikling. Ledelsesberetning findes i bilag 2 og direktørens notat til regnskabet findes i bilag 3.

Ledelseserklæring og revisionsprotokol er vedhæftet som bilag 5.

Økonomiske forhold

Årsregnskabet 2024 for perioden 1. januar til 31. december 2024 viser et regnskabsresultat på 1,0 mio. kr. Indtægterne er på 90,9 mio. kr., mens udgifterne er på 89,9 mio. kr.

De fire sønderjyske kommuner gav et samlet tilskud til Museum Sønderjylland på 21,3 mio. kr. Heraf bidrog Haderslev Kommune med 5,2 mio. kr. Se årsregnskabet for 2024 i bilag 2.

Juridiske aspekter

Museum Sønderjylland er en selvejende institution, som er statsanerkendt efter § 13 i museumsloven (lov nr. 358 af 8. april 2014).

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget 13. november 2025
- Økonomiudvalget 9 december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 13-11-2025

Taget til efterretning.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Bilag 1: Økonomiaftale for 2022-2025 - Museum Sønderjylland og de fire sønderjyske kommuner

Bilag 2: Årsregnskab 2024

Bilag 3: Notat vedr. Museum Sønderjyllands årsregnskab 2024

Bilag 4: Ledelseserklæring 2024

Bilag 5: Revisionsprotokol 2024

Punkt 234: Grøn Trepert - Principvedtagelse af omlægningsplan for Haderslev Kommunes bidrag

25/11507

Sagsresume

Beslutning om principvedtagelse af Haderslev Kommunes bidrag til omlægningsplanerne for de tre lokale treparter, kommunen er med i - Vidå-Kruså, Vadehavet og Lillebælt/Jylland. Omlægningsplanerne skal ifølge rammeaftalen mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL, principvedtages af kommunalbestyrelsen senest i december 2025. Kommunalbestyrelsen godkender med principvedtagelsen, at Haderslev Kommune og de lokale treparter arbejder videre med projekterne i den dynamiske omlægningsplan der foreligger på nuværende tidspunkt. De enkelte projekter gennemføres kun, hvis lodsejer er villig til at indgå i et projekt og de er derfor frivillige.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- principvedtagelse af Haderslev Kommunes bidrag til omlægningsplanerne i de lokale treparter godkendes.

Sagsfremstilling

Grøn Trepert er en aftale mellem Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Kommunernes Landsforening og regeringen. Aftalen har til formål at sikre mere natur, renere vand og en bæredygtig omstilling af landbruget. For at opnå dette har aftalen fastsat mål for kvælstofreduktion, udtagning af lavbundsarealer, skovrejsning og natur. De nationale mål er 13.800 ton kvælstofreduktion, udtagning af 140.000 ha lavbundsjord, 250.000 ha skovrejsning samt 20 pct. beskyttet eller strengt beskyttet natur.

Aftalen indebærer, at lokale treparter skal udarbejde omlægningsplaner, der viser muligheder for at omlægge landbrugsjord. Der skal laves en omlægningsplan for hver af de 23 lokale treparter i Danmark. Treparterne går på tværs af kommunegrænser. Haderslev Kommune er en del af tre lokale treparter: Vidå-Kruså, Vadehavet og Lillebælt/Jylland. Haderslev Kommunes kommunalbestyrelse besluttede i januar 2025, at der skulle deltage to politikere i hver trepart.

Omlægningsplanerne viser potentialer for omlægning af jord, så man kan tilbageholde kvælstof og CO₂. Det vil sige at udtage landbrugsjord og omlægge til for eksempel vådområder og skov.

Planerne viser både igangværende projekter og potentialer for fremtidige projekter. Omlægningsplanerne er ikke bindende for lodsejere eller kommuner og justeres løbende, efterhånden som områderne undersøges nærmere og det afklares, om lodsejere vil deltage. Derfor er denne godkendelse alene en principvedtagelse af det nuværende grundlag.

Haderslev Kommune har i tæt samarbejde med de lokale treparter, landbruget og Danmarks Naturfredningsforening udarbejdet bidrag til omlægningsplanerne i de tre lokale treparter ud fra nedenstående principper:

- Prioritering af områder med størst effekt.
- Inddragelse af lodsejere.
- Fokus på områder, hvor der opnås synergier.
- Fokus på store og sammenhængende områder.

Omlægningsplanerne

En oversigt over de arealer i Haderslev Kommune, der indgår i omlægningsplanerne for de tre lokale treparter, findes i bilag 2 og kan ses på interaktivt kort på haderslev.dk/grontrepart. Denne oversigt viser potentialer, der bidrager til en fuldt dækkende plan for treparterne Vidå-Kruså, Vadehavet og Lillebælt/Jylland. Notater til omlægningsplaner i de lokale treparter er vedlagt som bilag (3, 4 og 5).

Haderslev Kommunes bidrag til omlægningsplanerne indeholder et potentiale på 740 ton kvælstofreduktion, udtagning af 3.167 ha lavbundsjord og 668 ha skovrejsning. Det samlede areal dækker ca. 10.700 ha. Derudover er udpeget en natur kategori som viser potential for store sammenhængende naturarealer på i alt 12.393 ha.

Omlægningsplanerne er godkendt af de lokale treparter og verificeret af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Videre proces

Alle lodsejere med jord indtegnet i omlægningsplanerne er blevet kontaktet via digital post for med information om, at deres areal er en del af potentialet, men at det er frivilligt at deltage i endelige projekter og vi ikke går i gang med projekter, før vi har kontaktet dem. Der tilbydes også yderligere information og møder for lodsejere i potentielle vådområde- og lavbundsområder i løbet af 2026. Ved opstart af konkrete projekter afholdes altid fælles lodsejermøder og senere individuelle samtaler med lodsejere.

Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter løbende opdatere omlægningsplanen fra 2025 til 2030, med særligt fokus på skovrejsning og natur i 2026. Samtidig samarbejdes der med lodsejere om at udvikle og realisere projekterne. Kommunalbestyrelsen vil blive opdateret om fremdriften i Grøn Trepert i 2026.

Procedure

- Teknik og Klimaudvalget 1. december 2025
- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Udpegning af politisk repræsentation i Lokale treparter

Udtræk af Haderslev Kommunes bidrag

Notat til omlægningsplan Vidå_Kruså

Notat til omlægningsplan Vadehavet

Notat til omlægningsplan Lillebælt_Jylland

Punkt 235: anbefalinger fra §17, stk. 4 udvalg for Fremtidens Vand og Klima

24/21491

Sagsresume

Overlevering af anbefalinger fra §17 stk. 4 udvalg for fremtidens vand og klima. Kommunalbestyrelsen oprettede, som led i budgetaftalen for 2025, et §17, stk. 4-udvalg for Fremtidens Vand og Klima. Udvalgets formål har været at fremme et rent vandmiljø i fjord og dam gennem en agil og fleksibel tilgang, med fokus på hurtig omsætning af visioner til handling. Udvalget fik til opgave at afrapportere og anbefale indsatser samt ideer til fremtidige indsatser til kommunalbestyrelsen inden udgangen af 2025, hvor udvalget skal evaluere og nedlægge sig selv. Anbefalingerne fra udvalget er; forankring af arbejdet med ren fjord og dam igennem Kystvandrådet for Haderslev Fjord, udarbejdelse af en klar vision for fjord og dam som kan skabe fælles retning samt igangsættelse af synlige prøvehandling.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget anbefaler over for kommunalbestyrelsen, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Som en del af budgetaftalen for 2025 besluttede kommunalbestyrelsen at nedsætte et §17, stk. 4 Udvalg for Fremtidens Vand og Klima. Det samlede udvalg havde sit første møde den 28. januar 2025.

Udvalgets formål har været at sikre, at arbejdet for et rent vandmiljø i fjord og dam løses agilt og fleksibelt, således Haderslev Kommune hurtigst mulig omsætter visioner og løsningsforslag til handling. Udvalget har således haft en rådgivende funktion og ingen selvstændige midler.

Udvalget fik til opgave at afrapportere og anbefale indsatser samt ideer til fremtidige indsatser til kommunalbestyrelsen inden udgangen af 2025, hvor udvalget skal evaluere og nedlægge sig selv.

Udvalget blev nedsat som et §17, stk. 4 udvalg med en bred sammensætning af både politikere og relevante repræsentanter. Udvalget var repræsenteret som følger:

- 5 kommunalbestyrelsesrepræsentanter
- 1 repræsentant fra Provas
- 1 repræsentant fra erhvervslivet
- 2 repræsentant fra landbruget
- 1 repræsentant fra Sønderjysk Sportsfiskerforening
- 1 repræsentant fra Danmarks Naturfredningsforening

Udvalget har været betjent af Teknik og Klima.

I perioden januar til december 2025 har udvalget afholdt 4 møder, samt en 2 dages studietur. Udvalget har i de første møder haft fokus på at danne sig et overblik over de processer der påvirker tilstanden af Haderslev fjord og dets opstrøms dam (sø) system. Efterfølgende har fokus været på at identificere tiltag der kan bidrage til at bringe fjord og dam i god økologisk tilstand.

Anbefalinger

1. Forankring af arbejdet med fjord og dam igennem Kystvandrådet for Haderslev Fjord

Det er udvalgets anbefaling der er behov for en målrettet og synlig indsats, der kan forbedre miljøtilstanden i fjorden og samtidig engagere borgerne i arbejdet. Indsatsen bør tage afsæt i konkrete prøvehandlinger, være forankret i relevante samarbejdsfora og understøttes af en klar vision og effektiv kommunikation. Det videre arbejde bør forankres i Kystvandrådet, som kan fungere som platform for koordinering og vidensdeling. Samtidig anbefales det, at der etableres en politisk forankring, så indsatsen får den nødvendige opbakning og prioritet.

Ansvarlig: Sekretariat for Kystvandrådet for Haderslev Fjord, samt Rådets medlemmer

2. En klar vision for fjord og dam som kan skabe fælles retning

Udvalget anbefaler at effektiv kommunikation er afgørende for at skabe opbakning og forståelse. Det anbefaler at der bør udarbejdes en samlet vision for fjordindsatsen, som kan kommunikeres bredt og skabe fælles retning. Visionen skal være ambitiøs, men realistisk, og kunne fungere som samlingspunkt for både faglige aktører, politikere og borgere. Det anbefales at beslutninger om tiltag baseres på fakta, data og økonomiske vurderinger og det anses som afgørende, at der er gennemsigtighed i både effekter og omkostninger ved de foreslåede tiltag.

Ansvarlig: Sekretariat for Kystvandrådet for Haderslev Fjord, samt Rådets medlemmer

3. Igangsættelse af synlige prøvehandlinger

Udvalget anbefaler at en del af den indledende indsats kunne have fokus på at igangsætte en række prøvehandlinger. Disse anbefales at være synlige og have direkte effekt for både miljø og borgere. Eksempler på tiltag inkluderer opfiskning af fisk for at regulere bestandene, oprensning af slam med henblik på at reducere fosforindholdet, samt undersøgelser af overløb, regnvandstilførsel og næringsstofpåvirkning – både fra yderdammen og omkringliggende arealer. Derudover bør der ses på mulighederne for regulering af fuglebestanden, som har betydning for både vandkvalitet og rekreativ brug, samt grødeskæring i dammen.

Ansvarlig: Sekretariat for Kystvandrådet for Haderslev Fjord, samt Rådets medlemmer

Et overblik over tiltag for forbedring af Haderslev Fjord og Dam ses i bilag 1.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 1. december 2025
- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Tiltag Fjord og Dam

Punkt 236: Provas' takster for vand og spildevand 2026

25/26579

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af Provas' takster for vand og spildevand i 2026. Ved godkendelsen skal der alene foretages en legalitetskontrol. Forvaltningen har gennemgået takstblad, budgetmateriale og økonomisk ramme for Provas Haderslev Vand A/S og Provas Haderslev Spildevand A/S og vurderer, at taksterne er fastsat i overensstemmelse med den relevante lovgivning.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik-og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Provas Haderslev Vand A/S's takster for 2026 godkendes
- Provas Haderslev Spildevand A/S's takster for 2026 godkendes.

Sagsfremstilling

Provas Haderslev Vand A/S og Provas Haderslev Spildevand A/S skal for hvert år fastsætte takster, som kommunalbestyrelsen skal godkende. Der er alene tale om legalitetskontrol, og kommunalbestyrelsen har således ikke kompetence til at afvise en godkendelse af taksterne, hvis de er fastsat i overensstemmelse med den relevante lovgivning, selskabernes økonomiske rammer, betalingsvedtægt og regulativ.

Takstbladet for privatkunder og erhvervs-kunder er vedlagt som henholdsvis bilag 1 og bilag 2. Forvaltningen har gennemgået taksterne, og det er forvaltningens vurdering, at taksterne er fastsat i overensstemmelse med gældende lovgivning. Tilsvarende takstblad for 2025 er vedlagt som henholdsvis bilag 3 og 4.

Vand

Provas-Haderslev Vand A/S' takster for 2026 er godkendt på selskabets bestyrelsesmøde 6. november 2025. Protokollat er vedlagt som bilag 5. Taksterne fastsat ud fra den økonomiske ramme for selskabet er 29.364.792 kr., jf. bilag 6. Provas har fremsendt budgetmateriale, der viser, at de fastsatte takster svarer til en fuld udnyttelse af den økonomiske ramme.

Det faste driftsbidrag og tilslutningsbidrag pristalsreguleres med 6,63 % svarende til reguleringen af den økonomiske ramme. Den variable kubikmetertakst ekskl. statsafgiften falder med 5,32 %.

Spildevand

Provas-Haderslev Vand A/S' takster for 2026 er godkendt på selskabets bestyrelsesmøde 28. oktober 2025. Protokollat er vedlagt som bilag 7. Taksterne fastsat ud fra den økonomiske ramme for Provas Haderslev Spildevand A/S er 133.414.237 kr., jf. bilag 8. Provas har fremsendt budgetmateriale, der viser, at de fastsatte takster svarer til en fuld udnyttelse af den økonomiske ramme. Det faste bidrag og tilslutningsbidraget er pristalsreguleret med 2,89 % svarende til reguleringen af den økonomiske ramme, mens den variable kubikmetertakst stiger med mindre end 1 %.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 1. december 2025

- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. november 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Takstblad for Privat 2026 - Vand og Spildevand

Takstblad for Erhverv 2026 - Vand og Spildevand

Takstblad for Privat 2025 - Vand og Spildevand.pdf

Takstblad for Erhverv 2025 - Vand og Spildevand.pdf

Protokollat Takster Provas-Haderslev Vand

Økonomisk ramme 2026 - Provas-Haderslev Vand

Protokollat Spildevand

Økonomisk ramme 2026 - Provas-Haderslev Spildevand.pdf

Punkt 237: Forslag til takster for ydelser vedrørende urnesteder på Kelstrup Skovbegravelsesplads

23/16882

Sagsresume

Beslutning om at godkende forslag til takster for erhvervelse, reservation og forlængelse af urnesteder på Kelstrup Skovbegravelsesplads. Haderslev Kommunalbestyrelse har godkendt etableringen af og vedtægten for skovbegravelsespladsen. I henhold til vedtægten skal kommunalbestyrelsen fastsætte takster for ydelser vedrørende urnesteder på skovbegravelsespladsen. Forslaget er udarbejdet i samarbejde med lodsejer og Skovbegravelse ApS og er fastsat med udgangspunkt i tilsvarende skovebegravelsespladser i andre kommuner. Før salget af urnesteder kan træde i kraft, skal Kirkeministeriet have godkendt etableringen og vedtægten for skovbegravelsespladsen.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- forslaget til takster for ydelser vedrørende urnesteder på Skovbegravelsesplads Kelstrup godkendes
- taksterne fremover reguleres en gang årligt i forbindelse med den almindelige kommunale takstfastsættelse
- taksterne træder i kraft, når Kirkeministeriet har godkendt etableringen og vedtægten for skovbegravelsespladsen.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede den 26. august 2025 at godkende etableringen af og vedtægten for Kelstrup Skovbegravelsesplads, se bilag 2 og 3. Som opfølgning herpå forelægges forslag til takster for erhvervelse, reservation og forlængelse af urnesteder på skovbegravelsespladsen.

Forslaget er udarbejdet i samarbejde med lodsejer og Skovbegravelse ApS, som administrerer skovbegravelsespladsen og andre lignende skovbegravelsespladser. Detaljer om prisforslaget fremgår i bilag 1, hvor prisforslagene for erhvervelse er inklusive gravning og administration og er opdelt efter følgende typer pladser:

- Enkelt plads = 7.200 kr.
- Dobbelt plads = 14.400 kr.
- Fler-familietræ = 21.600 kr.
- Familietræ = 28.800 kr.

Teknik og Klima vurderer, at taksterne er i overensstemmelse med niveauet for tilsvarende skovbegravelsespladser i andre kommuner. Priserne på skovbegravelsespladserne er ikke direkte sammenlignelige med priser på Folkekirkens kirkegårde. Her afhænger priserne også af, om man er medlem af folkekirken, og prisen for pasningen af gravsteder kan variere afhængig af typen, tilkøbsydelse og størrelsen på et gravsted.

Kirkeministeriet skal godkende etableringen og vedtægten for Skovbegravelsesplads Kelstrup, før salget af urnepladser kan træde i kraft. Haderslev Kommune har fortsat det overordnede tilsyn med driften, mens lodsejer varetager den daglige drift og administration.

Økonomiske forhold

Skovbegravelsespladsen er udgiftsneutral for kommunen. Indtægter fra takster tilfalder lodsejer, som afholder udgifterne til drift og administration.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 1. december 2025
- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Prisforslag Kelstrup Skovbegravelsesplads

KB dagsordenspunkt 26. august 2025

Vedtægt for Haderslev Kommunes urnebegravelsesplads ved Kelstrup Strand

Punkt 238: Vedtagelse af nyt regulativ for husholdningsaffald

25/565

Sagsresume

Beslutning om, at revideret regulativ for husholdningsaffald vedtages. Der er kommet nye affaldsløsninger samt ændringer i eksisterende affaldsordninger, som skal indskrives i regulativet for husholdningsaffald. Forud for vedtagelse af det nye regulativ for husholdningsaffald har regulativet været i fire ugers høring, hvor der ikke er indkommet høringssvar. Teknik og Klima anbefaler regulativet vedtaget.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Regulativ for husholdningsaffald vedtages.

Sagsfremstilling

Teknik- og Klimaudvalget godkendte 2. juni 2025 at sende forslag til regulativ for husholdningsaffald i høring i fire uger, se bilag 1. Der er ikke kommet nogle høringssvar. Forslaget til det nye regulativ for husholdningsaffald er derfor uændret efter høringsperioden, se bilag 2.

Regulativet for husholdningsaffald er blevet revideret, da der i 2025 er kommet ny lovgivning der kræver tilretning af en eksisterende ordning. Det gælder den ordning der gør det muligt for foreninger at indsamle affald hos husholdninger, hvis de tilmelder sig hos Haderslev Kommune. Ny lovgivning tillader ikke at foreninger kan indsamle emballageaffald, hvorfor ordningen er ændret, så foreninger kun må indsamle affald der ikke er emballage, såsom juletræer og aviser.

Yderligere er der i det reviderede regulativ indskrevet muligheden for at en borger kan blive fritaget for affaldssortering, hvis visitationen vurderer borgeren uegnet. Der er tale om ganske få borgere, hvor dette vil være tilfældet. Pårørende skal lave en aftale med visitationen om, at en borger kan undlade at sortere.

Derudover er der i regulativet tilrettet hvornår man skal anmelde asbestaffald og tømningfrekvensen for genanvendeligt affald i sommerhusområderne. Den politiske beslutning om at ubeboede ejendomme i et kalenderår kan undtages grundgebyret er ligeledes skrevet ind.

Procedure

- Teknik og Klimaudvalget 1. december 2025
- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Nyt regulativ for husholdningsaffald

Regulativ for husholdningsaffald

Punkt 239: Vedtagelse af nyt regulativ for erhvervsaffald

25/567

Sagsresume

Beslutning om, at revideret regulativ for erhvervsaffald vedtages. I 2025 er miljølovgivningen blevet ændret på nogle punkter inden for erhvervsaffald, hvorfor regulativet for erhvervsaffald skal revideres. Regulativet har været i høring i fire uger, og der er ikke indkommet høringssvar. Teknik og Klima anbefaler regulativet vedtaget.

Beslutningskompetencen ligger i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- regulativet for erhvervsaffald vedtages.

Sagsfremstilling

Teknik- og Klimaudvalget godkendte 2. juni 2025 at sende forslag til regulativ for erhvervsaffald i høring i fire uger, se bilag 1. Der er ikke kommet nogle høringssvar. Teknik og Klima anbefaler derfor at regulativ for erhvervsaffald vedtages endeligt i den nuværende form, se bilag 2.

I 2025 er der i ”Bekendtgørelsen om affaldsregulativer-, gebyrer- og aktører mv.” trådt nye regler i kraft. Det medfølger en regelændring i forhold til kommunens anvisningspligt for forbrændingseget erhvervsaffald.

Før 2025 var det kommunen, der skulle anvise affald til forbrænding fra virksomheder. Ved årsskiftet er denne regel blevet ændret, så det nu er virksomhederne, der selv må vælge et godkendt modtageranlæg til deres forbrændingsegnete affald.

Ordningen i § 15 i regulativet for erhvervsaffald skal rettes så den følger den nye lovgivning.

I 2025 i ”Bekendtgørelsen om affald” er der også trådt nye regler i kraft. Før 2025 var det kommunen der afgjorde hvorvidt en genstand er affald, hvilken type affald det er og hvordan det skal bortskaffes. Denne kompetence er efter årsskiftet overgået til Miljøstyrelsen. Det betyder at hele regulativet for erhvervsaffald er konsekvensrettet, til at det er Miljøstyrelsen der kan afgøre om hvorvidt noget er affald.

Procedure

- Teknik og Klimaudvalget 1. december 2025
- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Nyt regulativ for erhvervsaffald

Regulativ for erhvervsaffald

Punkt 240: Forslag til kommuneplantillæg 8-2025 og lokalplan 10-70 KFUM Soldaterhjem Louisevej, Haderslev

25/3924

Sagsresume

Beslutning om forslag til kommuneplantillæg 8-2025 og lokalplan 10-70 KFUM Soldaterhjem ved Louisevej sendes i offentlig høring. For at muliggøre opførelse af et nyt soldaterhjem er der udarbejdet forslag til en ny lokalplan og kommuneplantillæg. Lokalplanen og kommuneplantillægget muliggør opførelse af en ny bygning på op til 1000 m² og en ændret bebyggelsesprocent på 55. Planforslagene er miljøscreenet og det vurderes, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klimaudvalget indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- forslag til kommuneplantillæg 8-2025 og lokalplan 10-70 KFUM Soldaterhjem ved Louisevej sendes i offentlig høring
- afgørelsen om ikke at udarbejde miljøvurdering godkendes og offentliggøres

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede d. 4. april 2025 at igangsætte udarbejdelse af en ny lokalplan for området mellem Den Kristne Friskole og Haderslev Hallen, lige nord for Haderslev midtby, se bilag 1. Området er en del af kulturmiljøet 'Institutionskvarteret', der bl.a. rummer Kasernen og Politigården, og som er udpeget i Kommuneplan 2025.

Planarbejdet blev igangsat på baggrund af et ønske fra KFUM Soldatermission om at forny de eksisterende, utidssvarende faciliteter på Louisevej 2. Lokalplanen er udarbejdet på baggrund af et skitseprojekt fra KFUM Soldatermission til et nyt byggeri og indretning af grunden ved at opføre et nyt soldaterhjem, der skal opfylde de nutidige behov.

Planområdet anvendes i dag til parkering for UC SYD og boldbaner, som Den Kristne Friskole og UC SYD bruger i undervisningen.

Der er nu udarbejdet forslag til et kommuneplantillæg og til en lokalplan, der muliggør opførelse af et nyt soldaterhjem. Der gives mulighed for at opføre en bygning på ca. 1000 m² i op til 2 etager med en bygningshøjde på max 10 m. Se kommuneplantillæg bilag 2 og lokalplan bilag 3.

Lokalplanens formål er:

- at give mulighed for opførelse af et nyt soldaterhjem
- at sikre at trærækken langs Lembckesvej bevares og rodnettet sikres
- at sikre vejadgang til området fra Louisevej via parkeringsarealerne ved Louisevej 7a
- at sikre at bebyggelsens udformning, materialevalg og arkitektoniske karakter tilpasses til området og særligt de øvrige bygninger indenfor karréen
- at sikre adgang for gående fra Den Kristne Friskole til boldbanerne, samt for gående der primært ankommer fra Kaserneområdet mod øst

Det centrale i projektet er den moderne og nutidige bygnings indpasning i karréen i både placering, udformning og materialevalg, samtidig med at den karakteristiske træ række bevares og sikres.

Projektet kræver et kommuneplantillæg, da bebyggelsesprocenten for projektet ligger på 55. De nuværende kommuneplanrammer udlægger en bebyggelsesprocent for hele området på 50. En del af ejendommene indenfor rammeområdet har en bebyggelsesprocent på over 50. Med kommuneplantillægget ændres bebyggelsesprocenten for hele rammeområdet.

Teknik og Klima har i forbindelse med en miljøscreening af planforslagene vurderet, at planerne ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet, og at der derfor ikke skal udarbejdes miljøvurdering. Afgørelsen om, at der ikke skal udarbejdes miljøvurdering, indarbejdes i og offentliggøres sammen med planforslaget.

Endelig vedtagelse af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan forventes politisk behandlet i april 2026, se tidsplan i bilag 4.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 1. december 2025
- Økonomiudvalget 10. december 2025
- Kommunalbestyrelsen 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Igangsætning af kommuneplantillæg og lokalplan 10-70 KFUM Soldaterhjem v Louisevej

Kommuneplantillæg 8-2025 Område til offentlige formål

Lokalplan 10-70 KFUM Soldaterhjem, Louisevej_kladde17112025

Tidsplan

Punkt 241: Igangsætning af lokalplan 10-75 lokalplan for tidligere Hertug Hans Skole, Buegade 9-11, Haderslev

25/26329

Sagsresume

Beslutning om igangsætning af lokalplan 10-75 Lokalplan for tidligere Hertug Hans Skole, Buegade 9-11. Lokalplanen giver mulighed for ombygning af den tidligere skolebygning til 40-50 boliger. Planen ændrer området fra offentlige formål til boligformål.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik- og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- udarbejdelsen af lokalplan 10-75 igangsættes.

Sagsfremstilling

Den 17. december 2024 besluttede Haderslev Kommunalbestyrelse at sælge ejendommene Buegade 9 og 11, 6100 Haderslev til CJ A/S, se oversigtskort i bilag 1. Efter indgåelsen af købsaftalen har der været forhåndsdialog med bygherre om projektet og udarbejdelsen af lokalplanen, med afsæt i hvordan disse samlet kan opfylde købsaftalens betingelser om projektets udformning, ydre fremtræden og indpasning i omgivelserne. Forhåndsdialogen har bragt projektet til et niveau, hvor lokalplanlægningen kan igangsættes som en projektlokalplan. Det er en forudsætning for købsaftalen, at der senest den 1. april 2027 vedtages ny endelig og upåanket lokalplan. Se en tidsplan for lokalplanprocessen i bilag 2.

Der er udarbejdet et lokalplangrundlag beskriver de forventede rammer for den kommende lokalplan. Se bilag 3 og se yderligere visualiseringer i bilag 4.

Skolens bygningskompleks ombygges til 40-50 boliger inden for de eksisterende rammer. Transformationen skal ske med respekt for bygningens arkitektoniske og kulturhistoriske kvaliteter og samtidig understøtte et varieret boligudbud og etablering af fælles opholdsarealer.

Lokalplanen er i overensstemmelse med kommuneplanens ramme for området.

Formålet med lokalplanen er at sikre en helhedsorienteret og bevarende udvikling af ejendommen, herunder ved at:

- sikre bevaringen af områdets særlige kulturhistoriske og arkitektoniske karakter, herunder bygningernes udtryk, materialevalg og helhedspræg.
- bevare og styrke det historiske skolemiljø i kvarteret ved at regulere ombygninger, nedrivninger og nybyggeri, så områdets identitet og oplevelsesværdi fastholdes.
- fremtidige ændringer i bebyggelsen sker i overensstemmelse med den oprindelige arkitektur og struktur.
- områdets anvendelse ændres fra offentlige formål til boligformål og offentlige formål.

Projektet lever op til Haderslev Kommunes klimaplan ved at fokusere på genanvendelse af eksisterende bygninger, energieffektiv omdannelse og fællesskabsorienterede løsninger, hvilket understøtter målet om 70 % CO₂-reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

Projektet bidrager til Haderslev Kommunes bosætningspolitik ved at skabe varierede boligtilbud til livets forskellige faser, så både unge, familier og seniorer kan finde attraktive rammer. Den historiske skolebygning fra 1907 bevares og omdannes med respekt for kulturarv og identitet, hvilket styrker Haderslevs særpræg og gør byen mere attraktiv for tilflyttere. Samtidig sikrer den centrale beliggenhed nærhed til uddannelse, arbejdspladser og kulturtilbud, hvilket understøtter kommunens mål om at tiltrække flere borgere og skabe levende lokalsamfund.

Der forventes et forslag til lokalplan til politisk behandling i august 2026.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 1. december 2025
- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Kort til Lokalplangrundlag

Tidsplan lokalplan for tidligere Hertug Hans Skole, Buegade 9-11

Lokalplangrundlag 10-75

Visualiseringer

Punkt 242: Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 5-2025 lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå, samt godkendelse af projekttilladelse (§25-tilladelse)

24/10966

Sagsresumé

Beslutning om endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 5-2025, lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå, samt godkendelse af projekttilladelse (§25-tilladelse). Forslagene til planerne, og udkast til §25-tilladelse samt udkast til samlet miljøvurderingsrapport (miljørapport) har været i offentlig høring i 8 uger, der er i høringsperioden indkommet 129 høringssvar. De indkomne høringssvar giver anledning til forslag til ændringer af planerne, §25-tilladelse og miljørapport, herunder afgrænsning af området, landskabstilpasning, justering på baggrund af ny viden, præcisering af vilkår, mv.

Ændringsforslagene vurderes ikke at påvirke planernes overordnede formål eller miljørapportens samlede vurdering. Vedtagelse af kommuneplantillæg 5-2025, lokalplan 14-4 samt §25-tilladelse vil give mulighed for etablering af et solenergianlæg ved Kastvrå, samt at arealanvendelsen ændres fra landbrugsformål til teknisk anlæg.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik- og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- forslag til kommuneplantillæg 5-2025 vedtages med de foreslåede ændringer.
- forslag til lokalplan 14-4 vedtages med de foreslåede ændringer
- miljørapporten med ændringer godkendes.
- Projekttilladelse (§25-tilladelse) godkendes endeligt med de foreslåede ændringer.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 26. august at sende planerne og den tilhørende miljøvurdering i offentlig høring i 8 uger, med den ændring, at bestemmelse 7.4 i lokalplanen blev justeret, så træer og buske skal opnå en minimumshøjde på 5 meter. Se dagsordenspunkt i bilag 1 og tilhørende planer, vurderinger og tilladelse i bilag 2,3,4 og 5. Høringsperioden er nu afsluttet, og det skal besluttes, om planerne skal vedtages endeligt og om §25-tilladelsen skal godkendes endeligt.

Solcelleprojektet ved Kastvrå blev udpeget som pilotprojekt i 2022. Efter dialog med borgere blev arealet for projektet på baggrund af en revideret ansøgning reduceret fra 75 Ha solpaneler til 33 Ha solpaneler.

Teknik og Klima har i forbindelse med udarbejdelsen faciliteret borgerinddragelse herunder, fire gummistøvlemøder/markvandring i 2023, to workshops i 2023, et borgermøde med politisk deltagelse på Haderslev Rådhus i 2024 og et borgermøde i forbindelse med den offentlige høring af planer, miljøvurdering og projekttilladelse i 2025.

Planerne og projektet muliggør etablering af et solenergianlæg nord for Kastvrå, ca. 650 meter fra kommunegrænsen til Kolding. Det samlede planområde udgør ca. 42 ha og anvendes i dag som dyrket landbrugsareal samt til teknisk anlæg i form af en vindmølle, der er opstillet i 1999. Området gennemskæres desuden af en 150 kV luftledning. Solenergianlægget forventes at producere ca. 40.000 MWh årligt, svarende til elforbruget for ca. 8.900 husstande (beregnet ud fra et gennemsnitligt forbrug på 4.500 kWh pr. husstand). Projektet omfatter tilhørende tekniske installationer med fokus på landskabelig tilpasning og reetablering efter driftsophør.

Anlægget er omfattet af miljøvurderingsloven og har gennemgået en samlet miljøvurdering af plan og projekt, som danner grundlag for udkast til §25-tilladelsen.

Der er modtaget i alt 129 hørings svar. Heraf har fire foreninger indgivet hørings svar, og fire myndigheder indgivet hørings svar, samt et ændringsforslag fra bygherre. Alle indkomne hørings svar er samlet i notat, se bilag 6.

Haderslev Kommune har behandlet samtlige hørings svar i et hørings- og ændringsnotat, se bilag 7. Bygherres rådgiver har udarbejdet et ændringsnotat til miljørapporten hvoraf ændringsforslag fremgår, se bilag 8.

Hørings svarene omhandler proces og politiske forhold, lokale hensyn og borgerinddragelse, forvaltningsretlige forhold, inhabilitet og neutralitet, overordnede planer, landskab og visuelle forhold, omfang og placering, natur og biodiversitet, vand, jord og arealanvendelse, befolkning og menneskers sundhed, kumulative forhold, økonomi, klimabelastning, kulturarv, sikkerhed og beredskab, demontering/reetablering, tilsyn og overvågning og forsyning.

Teknik og Klima foreslår en række ændringer af planmaterialet og §25-tilladelsen, som fremgår af bilag 7. Det drejer sig blandt andet om:

- En mindre reduktion af lokalplanens afgrænsning for at muliggøre etablering af Energinets 150 kV elkabel uden om anlægget, samt imødekomme bygherres ønske om større afstand til Kastvrå.
- Præcisering af bestemmelser om højspændingsledningen, herunder respektafstand og placering af høje elementer som lynafledere og batterianlæg.
- Indførelse af krav om sadeltag og gråtoner på teknikbygninger for bedre landskabelig tilpasning.
- Rettelse af faglig begrebsanvendelse: "reduktion" ændres til "dispensation" i relation til skovbyggelinjen.
- Ændring og tilføjelse af vilkår i §25-tilladelsen vedrørende afværgeforanstaltninger for padder og Bilag-IV arter.
- Tilføjelse af vilkår i §25 tilladelse vedrørende beskyttelse af grundvand.

Teknik og Klima vurderer, at de foreslåede ændringer af planmaterialet og §25-tilladelsen ikke medfører ændringer i miljørapportens samlede vurdering. Det vurderes på baggrund heraf at der ikke er behov for en ny offentlig høring.

Hørings svar om politisk proces og borgerinvolvering kan indgå i kommunens videre evaluering af praksis og håndtering af ansøgninger om VE-anlæg.

Teknik og Klima har udarbejdet en sammenfattende redegørelse, se bilag 9. Ifølge miljøvurderingsloven skal myndigheder ved endelig godkendelse eller vedtagelse af planer, udarbejde en sammenfattende redegørelse, der skal indeholde følgende emner:

- hvordan miljøhensyn er integreret i planen,
- hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- hvorfor den vedtagne plan er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, og
- hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen.

Den sammenfattende redegørelse skal offentliggøres samtidig med den endelige vedtagelse af kommuneplantillæg 5-2025 og lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå.

Efterfølgende myndighedsbehandling:

Projektet forudsætter fortsat en landzonetilladelse, som skal sikre, at anlæggets placering og arealdisponering sker under hensyntagen til landskabsinteresser. Derudover kræves byggetilladelse, dispensation fra skovbyggelinje mv.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 1. december 2025
- Økonomiudvalget 9. december 2025
- Kommunalbestyrelsen 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt. Jannie Westergaard stemmer imod.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen. Kjeld Thrane (Konservative) stemmer imod.

Bilag

Dagsordenspunkt: Forslag til kommuneplantillæg 5-2025 og lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå

Forslag til Kommuneplantillæg 5-2025 til Tekniskanlæg, solenergianlæg

Forslag til Lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå

Miljøvurdering af solenergianlæg ved Kastvrå

Udkast til § 25 tilladelse

Samlede høringssvar

Høringsnotat og ændringsnotat

Bygherres rådgivers ændringsnotat til miljørapport

Sammenfattende Redegørelse

Kort - Placeringsoverigst

Punkt 243: Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 3-25 og lokalplan 14-5 Boligområde Søndre Tværvej, Ørsted

23/770

Sagsresume

Beslutning om endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 3-25 og lokalplan nr. 14-5 Boligområde ved Søndre Tværvej. Planerne giver mulighed for opførelse af fem parcelhuse samt hestepension med tilhørende faciliteter. Ved vedtagelse af kommuneplantillægget ændres anvendelsen fra landbrug til boligformål, samt området bliver en del af landsbyafgrænsningen for Ørsted.

Planerne har været i offentlig høring i 8 uger, og der er modtaget et høringssvar fra Museum Sønderjylland vedrørende beskrivelsen af museumsloven om den arkæologiske forundersøgelse. Teknik og Klima foreslår, at høringssvaret fra Museum Sønderjylland bliver imødekommet og derved optaget i lokalplanen. Teknik og Klima foreslår en ændring, hvor belysning af ridebanen udtages fra bonusvirkningen, hvorved der skal gives en selvstændig landzonetilladelse hertil.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- kommuneplantillæg 3-25, Boligområde ved Søndre Tværvej, og lokalplan nr. 14-5, Boligområde ved Søndre Tværvej vedtages endeligt med de foreslåede ændringer

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede den 26. august 2025 at sende forslag til både kommuneplantillæg 3-25 og lokalplanforslag 14-5 i høring i otte uger. Se bilag 1.

Området udgør ca. 4 ha syd for Sommerstedvej ved Ørsted. Lokalplanområdet er primært bestående af mark, delvist omgivet af diger og træer.

Lokalplanen muliggør 5 parcelhuse på grunde på ca. 1300 - 1400 m², og en hestepension med tilknyttet stald og ridebane. Se bilag 2.

Målgruppen for boligerne er folk, som vil bo i et parcelhus, men landligt og med mulighed for at holde hest. Derudover vil der være store grønne områder til afgræsning af hestene for at skabe et åbent og grønt boligområde, hvor parcelhusene naturligt er knyttet til hestene, som et fællespunkt. De fleste træer foreslås bevaret, hvilket er med til at give en grøn afskærmning.

For at muliggøre projektet, er der udarbejdet et kommuneplantillæg. Se bilag 3. Kommuneplantillæg 3-25 omfatter hele lokalplanområdet, samt dele af Søndre Tværvej.

Hovedpunkterne i kommuneplantillæg 3-25 Boligområde Søndre Tværvej omfatter:

- udvidelse af Ørsteds landsbyafgrænsning mod vest
- ændring af anvendelse fra landbrugsområde til boligområde

Formålet ved lokalplanen nr. 14-5, Boligområde ved Søndre Tværvej er:

- at muliggøre en ny type attraktive boliger, der blander villakvarter med et husmandssted på landet
- at muliggøre opførelsen af stald og rideanlæg, med tilhørende funktioner, i tilknytning til boligerne
- at fastlægge områdets anvendelse til åben-lav boligformål

Lokalplanen understøtter Haderslev Kommunes bosætningspolitik ved at skabe et varieret udbud af boliger, for folk der gerne vil bo i et parcelhus og samtidig nyde godt af de glæder der er ved at bo på landet.

Der er indkommet et høringssvar fra Museum Sønderjylland, der ønsker en tekst tilføjet om frivillig arkæologisk forundersøgelse, samt finansiering heraf, se bilag 4 og 5. Den ønskede ændring uddyber mulighederne indenfor museumsloven. Teknik og Klima foreslår derfor at indarbejde tilføjjelsen i lokalplanen.

Teknik og Klima foreslår en præcisering i lokalplanen, så det tydeligt fremgår at belysningen af ridebanen ikke indeholdes i bonusvirkningen.

Der er større mulighed for at tage højde for påvirkningen af omgivelserne ved at give tilladelsen til belysning af ridebanen ved en landzonetilladelse. Belysningen kan opnås på flere måder og kræver ofte undersøgelser for potentiel lysforurening. Udvikler er indforstået med ændringsforslaget.

Lokalplanområdet fastholdes i landzone, med bonusvirkning, som dækker ændret anvendelse, udstykning, bebyggelse og anlæg inden for lokalplanområdet, så længe de er i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser. Bonusvirkning betyder, at lokalplanen kan erstatte nødvendige landzonetilladelser, hvor det er beskrevet i lokalplanen, hvad specifikt er omfattet af bonusvirkningen.

Teknik- og Klima anbefaler, at kommuneplantillægget og lokalplanen vedtages med de forslåede ændringer.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget den 1. december 2025
- Økonomiudvalget den 9. december 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 16. december 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 01-12-2025

Godkendt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

TKU dagsordenspunkt 26. august 2025

Lokalplan 14-5 Boligområde Søndre Tværvej

KPT 3-25 Boligområde Søndre Tværvej

Indsigelsesnotat til lokalplan.

Høringssvar samlet

Punkt 244: Lukket: Udbud af ejendom

25/6915

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Punkt 245: Lukket: Udbud af ejendom

25/23994

Godkendt.

Punkt 246: Lukket: Salg af ejendom

25/14584

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Punkt 247: Lukket: Køb af ejendom

25/1636

Anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Punkt 248: Gensidig orientering

Beslutning i Økonomiudvalget den 09-12-2025

-

Punkt 249: Underskriftsside

Sagsresume

Økonomiudvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".